Praktyczna
Szkoła na Skrzypce

Zebrana z rozmaitych najcelniejszych autorów i ułożona

przez

Władysława Górskiego.

Profesora klasy wyższej skrzypcowej w konserwatoryum Warszawskiem.

Cz. **Wstępna** Podręcznik dla początkowej nauki gry na skrzypcach opracował **Zygmunt Noskowski**	Cena	rs. 1.50
„ I Szkoła dla początkujących	„	„ 2.—
„ II „ pięciu pozycyi	„	„ 2.25
„ III Przygotowania do Etud Kreutzera, Fiorillego i Rodego	„	„ 2.50
„ IV Ćwiczenia w Gamach, zebrał i opracował **Stanisław Barcewicz**	„	„ 1.—

WARSZAWA
NAKŁAD FERDYNANDA HÖSICK'A

Praktyczna
Szkoła na Skrzypce

Zebrana z rozmaitych najcelniejszych autorów i ułożona

przez

Władysława Górskiego.

Profesora klasy wyższej skrzypcowej w konserwatoryum Warszawskiem.

Cz. **Wstępna** Podręcznik dla początkowej nauki gry na skrzypcach opracował **Zygmunt Noskowski**	Cena	rs.	1.50
„ I Szkoła dla początkujących	„	„	2.—
„ II „ pięciu pozycyi	„	„	2.25
„ III Przygotowania do Etud Kreutzera, Fiorillego i Rodego	„	„	2.50
„ IV Ćwiczenia w Gamach, zebrał i opracował **Stanisław Barcewicz**	„	„	1.—

WARSZAWA
NAKŁAD FERDYNANDA HÖSICK'A

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ
г. Варшава, 29 Января 1903 г.

LIT. C. WITANOWSKIEGO, WARSZAWA. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE № 2.

WSTĘP.

Szkoła na skrzypce W. Górskiego rozpoczynająca się odrazu od ćwiczeń, przeznaczonych dla ucznia znającego początki zasad muzyki, wymagała koniecznie uzupełnienia, przez wydanie części wstępnej, przygotowawczej.

Zdaje mi się, iż to, co się w niniejszem wydawnictwie znajduje, okaże się pomocnem dla wszystkich nauczycieli, posługujących się Szkołą W. Górskiego, zawiera ono bowiem praktyczne ćwiczenia na puste struny z podziałem taktów najpospolitszych.

Następnie zaś początkowe wprawy na lewą rękę, rozpoczynają się od stawiania pojedyńczego palców, bez używania wszystkich czterech.

Przyzwyczaja się przez to uczeń, do prawidłowego układu ręki, bez wielkiego zmęczenia.

Wogóle wszystkie ćwiczenia, jak równie i gamy (w jednej oktawie) nie przekraczają najpierwszych początków gry na skrzypcach, z wyjątkiem może kilku ostatnich, które dawać można jednocześnie z I^{szą} częścią Szkoły Górskiego.

Z. Noskowski.

Zasady trzymania skrzypców i prowadzenia smyczka. —

1. Przedewszystkiem grający powinien stać prosto i swobodnie, wsparty całym ciężarem ciała na lewéj nodze.

2. Skrzypce trzymają się pomiędzy brodą, a lewym obojczykiem.— Ażeby ustrzedz się przy téj sposobności wadliwego unoszenia lewego ramienia — należy używać na obojczyku — pod surdutem podkładki.—

3. Ręka lewa ma zostawać w pozycyi naturalnéj, tak jednak ażeby łokieć był prostopadły do środka skrzypiec (patrz fig. 1—3.)

4. Trzymać szyjkę skrzypcową pomiędzy pierwszym stawem wielkiego palca i trzecim wskazującego.— Nie powinna ona nigdy dotykać mięśni łączących oba palce.

5. Palce na strunach stawiać sprężyście i niezależnie jeden od drugiego. Przebierając palcami nie należy ściskać szyjki skrzypców i trzeba się starać żeby wtedy ręka pozostawała bez poruszenia.—

6. Smyczek trzymają wszystkie palce (patrz fig. 4, 5) jednakże największą rolę z nich mają wielki i wskazujący: one właściwie smyczkiem władają, od nich zależą wszelkie akcenta, staccata, etc. — Dla tego też pozostałe trzy palce, powinny miękko bez sztywności na smyczku spoczywać. Wrazie tylko gdy się używa dolnéj cześci smyczka, przy zmianach strón — mały palec stanowić ma równowagę.

7. Ręka prawa we wszystkich stawach powinna być swobodna i unikać zbytecznego naciskania strun smyczkiem.

8. Łokieć nigdy nie powinien się wysuwać poza liniję korpusu, ani też unosić zbytecznie — n. p. gdy się gra końcem smyczka, łokieć może być na wysokości ręki, lecz nigdy wyżéj (patrz fig. 2—8.)

9. Wogóle wszelkie zwroty smyczka ze struny na strunę, powinny się tylko wykonywać za pomocą zgięcia ręki (poignet)— łokieć zaś ma zostać neutralnym.

10. Unikać ukośnego prowadzenia smyczka w jaką bądź stronę, powinien on zawsze być równoległy do podstawka.

11. Kiedy się gra środkiem lub dołem smyczka, łokieć bezwarunkowo należy trzymać przy sobie.

12. Wreszcie niechaj uczeń pamięta, że siła tonu (o ile na to instrument pozwala) głównie pochodzi od palców, a gładkość od smyczka — zatem niechaj palców nie oszczędza a smyczkiem nie forsuje. —

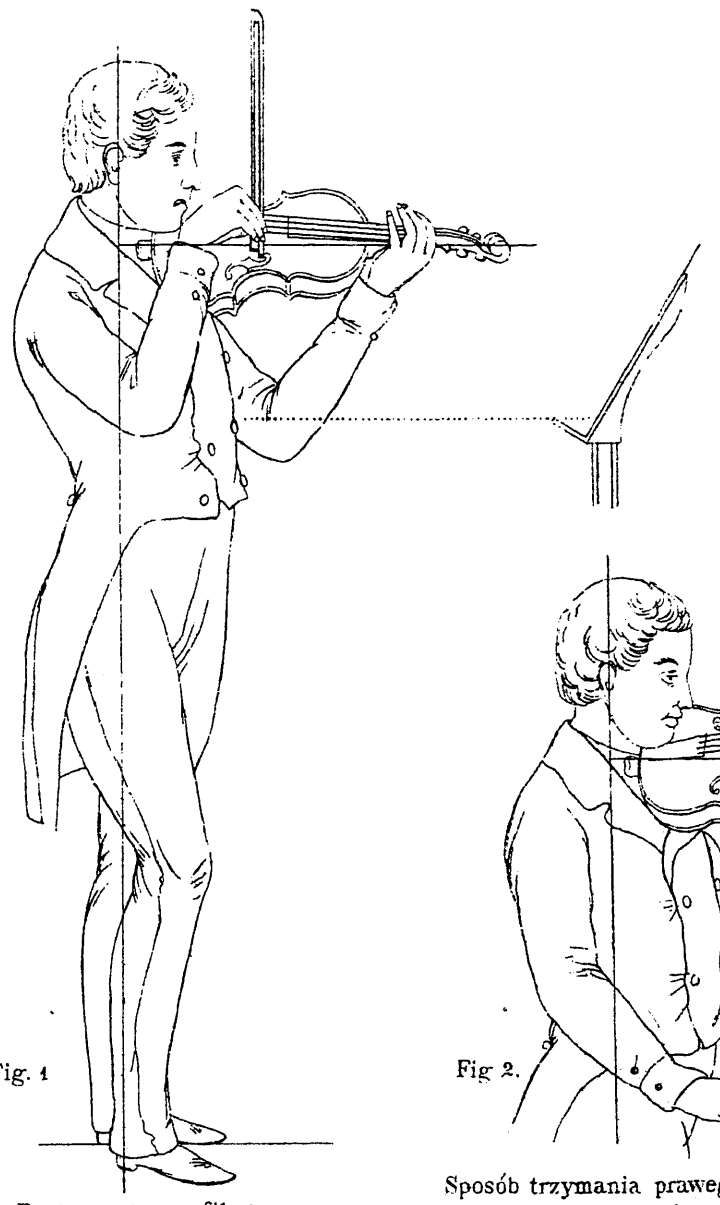

Fig. 1

Postawa (z profilu.)

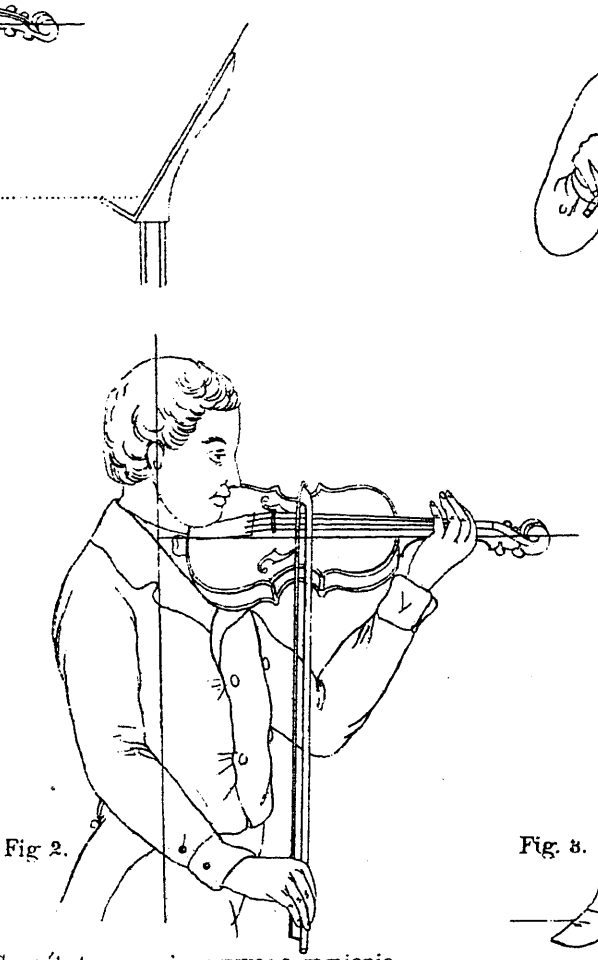

Fig. 2.

Sposób trzymania prawego ramienia gdy się używa końca smyczka.

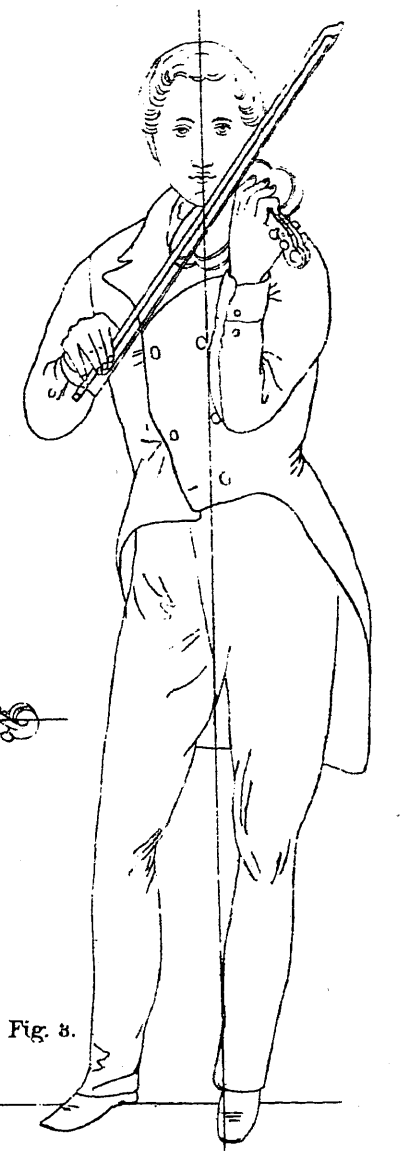

Fig. 3.

Postawa (z przodu.)

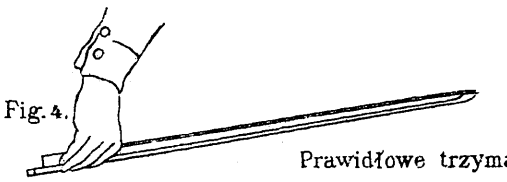

Fig. 4.

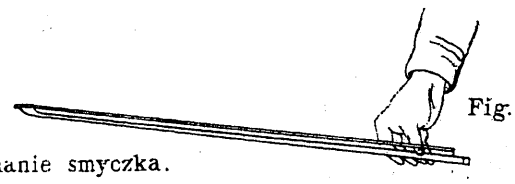

Fig. 5.

Prawidłowe trzymanie smyczka.

Fig. 7.

Wadliwe trzymanie ręki.

Fig. 6.

Wymuszone trzymanie palców

Fig. 8.

Wadliwe trzymanie prawego ramienia.

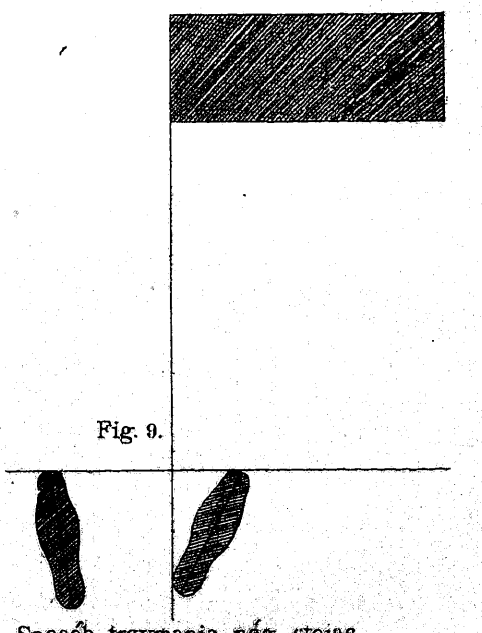

Fig. 9.

Sposób trzymania nóg stojąc przed pulpitem.

I^sza POZYCJA.

ZNAKI MUZYCZNE CZYLI NUTY.

Nuty piszą się wpostaci kółek i kropek na systemie, złożonym z pięciu linii. Linje rachują się z dołu do góry, więc najniższa jest pierwszą, a najwyższa piątą.

Prócz tego są jeszcze linje dodane górne i dolne, które jednakże dla łatwiejszego czytania są krótkie i piszą się tylko w miarę potrzeby.

System. 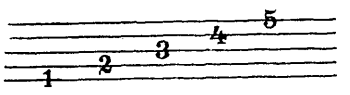

Znak. 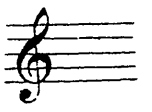 nazywa się kluczem skrzypcowym, wiolinowym lub też kluczem G, albowiem obejmuje on drugą linję, na której napisana nuta zowie się G.

Nuty piszą się na linjach, między niemi, jak również nad i pod linjami.

Nuty na linjach: 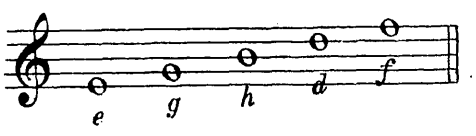

Nuty między linjami: 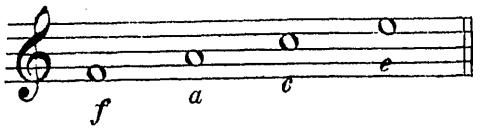

Nad linjami: 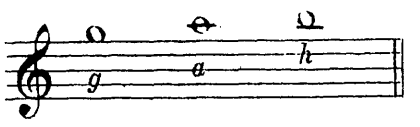

Pod linjami: 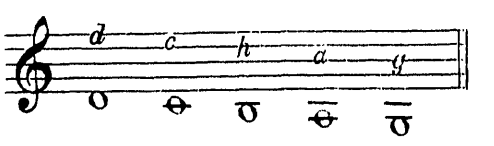

Skrzypce stroją się według nut następujących: 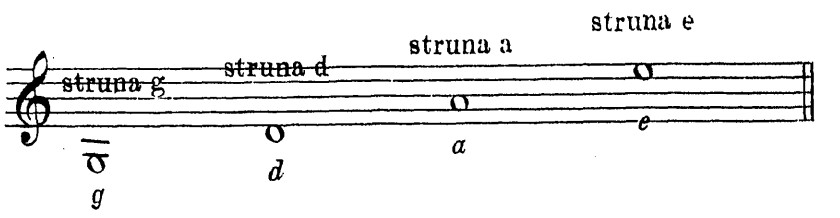

Pierwsze ćwiczenia na pustych strunach NB. Znak o służy do ostrzeżenia, że się ma grać na pustej strunie.

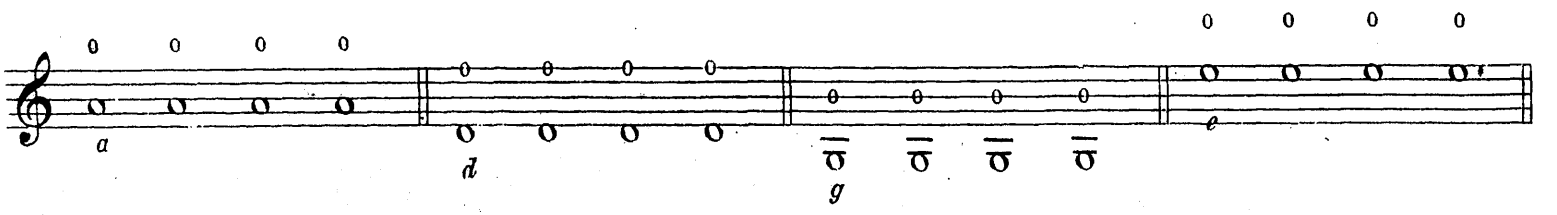

Uczeń powinien grać powyższe ćwiczenia dopóty, dopóki smyczek nie będzie się posuwał po strunach równo i spokojnie. Ponieważ zaś w tem ćwiczeniu nuty są całe, przeto należy każdą z nich ciągnąć rachując wolno: raz, dwa, trzy, cztery.

⊓ Smyczkiem na dół

V Smyczkiem do góry

C. S. znaczy: całym smyczkiem

P. S. G. półsmyczkiem górnym

P. S. D. półsmyczkiem dolnym

Sr. środkiem smyczka

K. S. końcem smyczka górnym

D. S. dołem smyczka

Ćwiczenia na pustych strunach.

Najpospolitsze rodzaje taktu.

Takty dwójkowe t. j. takt czterocwierciowy i dwucwierciowy.

1. *C. S.* Nuty całe.

2. *C. S.*

Struna *A.*

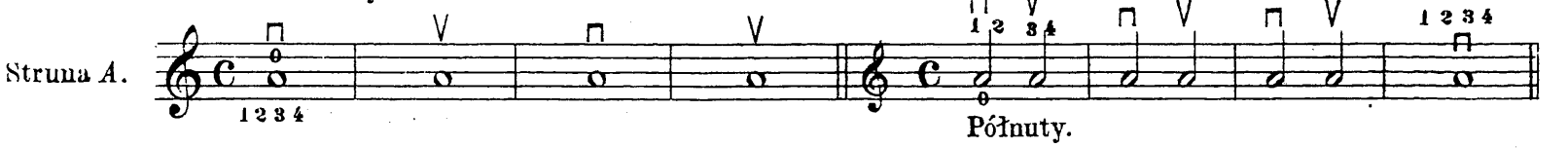

Półnuty.

3. *C. S.* Ćwierćnuty.

4.

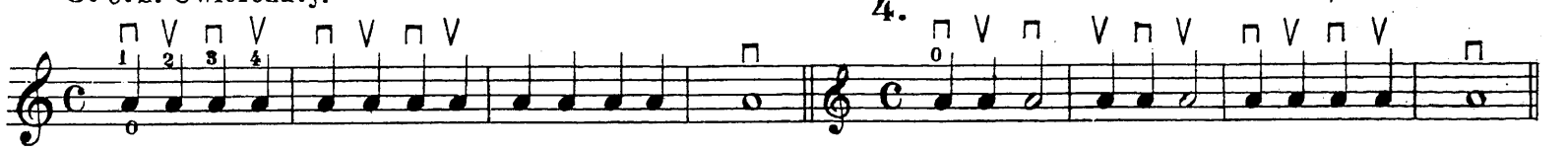

5.

6. *Sr.* Ósemki albo razwiązane.

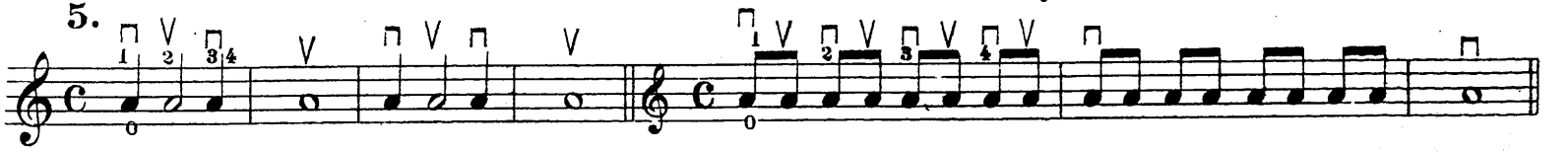

7.

8.

Struna *D.*

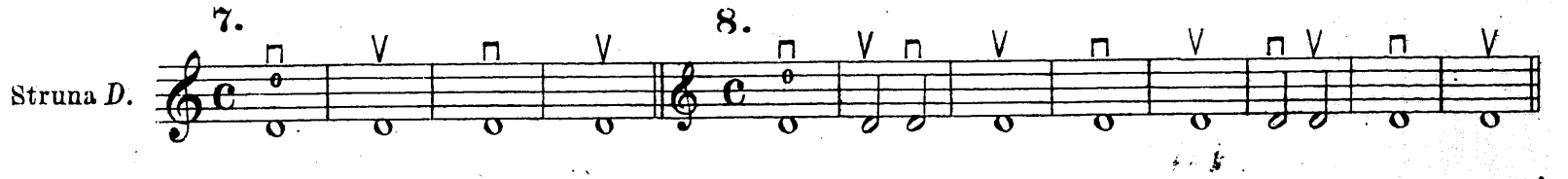

9. *P. S. D.* *C. S.* *P. S. G.* *C. S.*

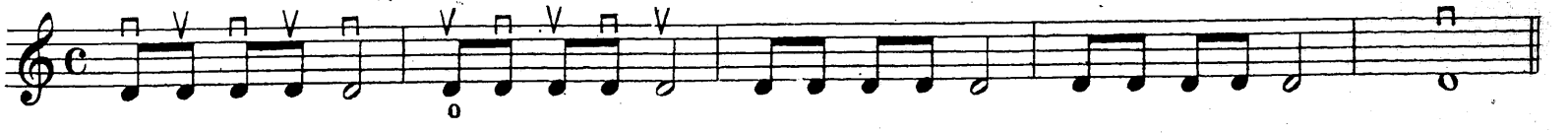

10. *C. S.* *P. S. G.* *C. S.* *P. S. D.*

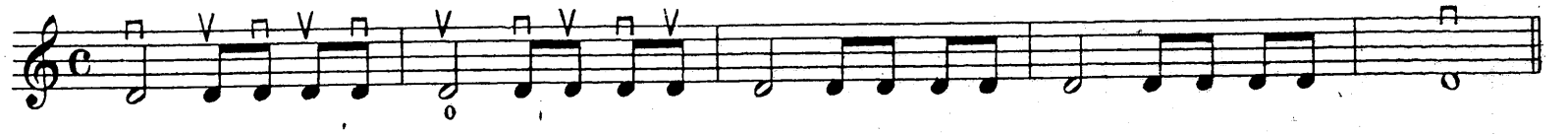

11.

12.

Struna *G.*

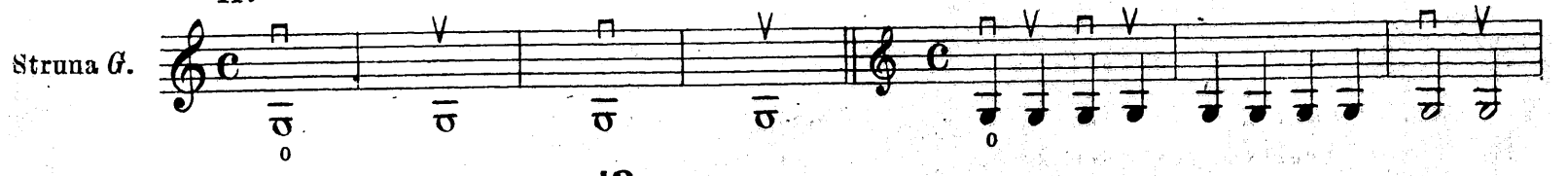

13.

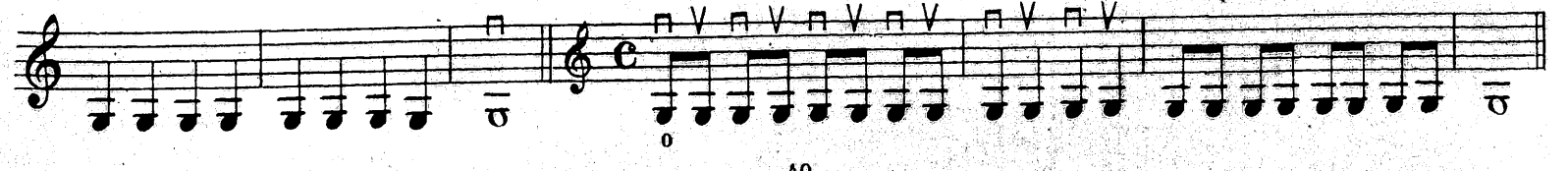

14.

15.

Struna E.

16.

17.

18.

19.

20

Wruchu szybszym zdarza się często rachować takt czteroświerciowy na dwa t. j. rachuje się tylko dwie półnuty. Takt ten jest złożony z dwóch taktów dwóćwierciowych i nazywa się: *alla breve*, a oznacza się ¢.

21.

22.

23. Takt dwóćwierciowy.

Takty trójkowe.

Kropka postawiona za nutą, przedłuża ją o połowę wartości, więc przy półnucie kropka znaczy ćwierćnutę, a przy ćwierćnucie ósemkę, czyli razwiązana.

24. Takt trzyćwierciowy.

123

25. Takt trzyósemkowy.

1 2 3

26. Takt sześcioósemkowy. (Składa się z dwóch taktów trzyósemkowych.)

27. Chórał.

Spohr.

28.

29.

30. Taniec chłopski.

Heim.

Ćwiczenia z pomocą ręki lewej.

NB. Do grania na skrzypcach używa się czterech palców, gdyż wielki palec służy tylko do trzymania szyjki.
Palec wzkazujący oznacza się liczbą: 1, środkowy 2 i t.d.

31. Struna A.

32. Nie podnosić 2go palca.

33.

34. Struna D.

35.

Nie podnosić 2go palca.

36.

37. Struna E.

Nie podnosić 1go palca

38. Nie podnosić 2go palca.

39. Krzyżyk (♯) podwyższa nutę o pół tonu.

40.

41. Struna G.

42. Bemol(♭) obniża nutę o pół tonu

Nie podnosić 2go palca.

43. Nie podnosić 1go palca.

44.

45.

46.

47.

48. Legato. Łączenie dwóch, lub więcej nut na jeden smyczek.

49. Andante. *(z wolna)*

50. Allegro. *(żwawo)*

1. 2. 3. 4.

51.

52.

53.

54. Moderato. (*umiarkowanie*)

G. B.

55. Andante.

56. Scherzando. (*żartobliwe*)

G. B.

57.

58.

59. Adagio. *Powoli.*

60.

61. Moderato. Całym smyczkiem.

62. Moderato.

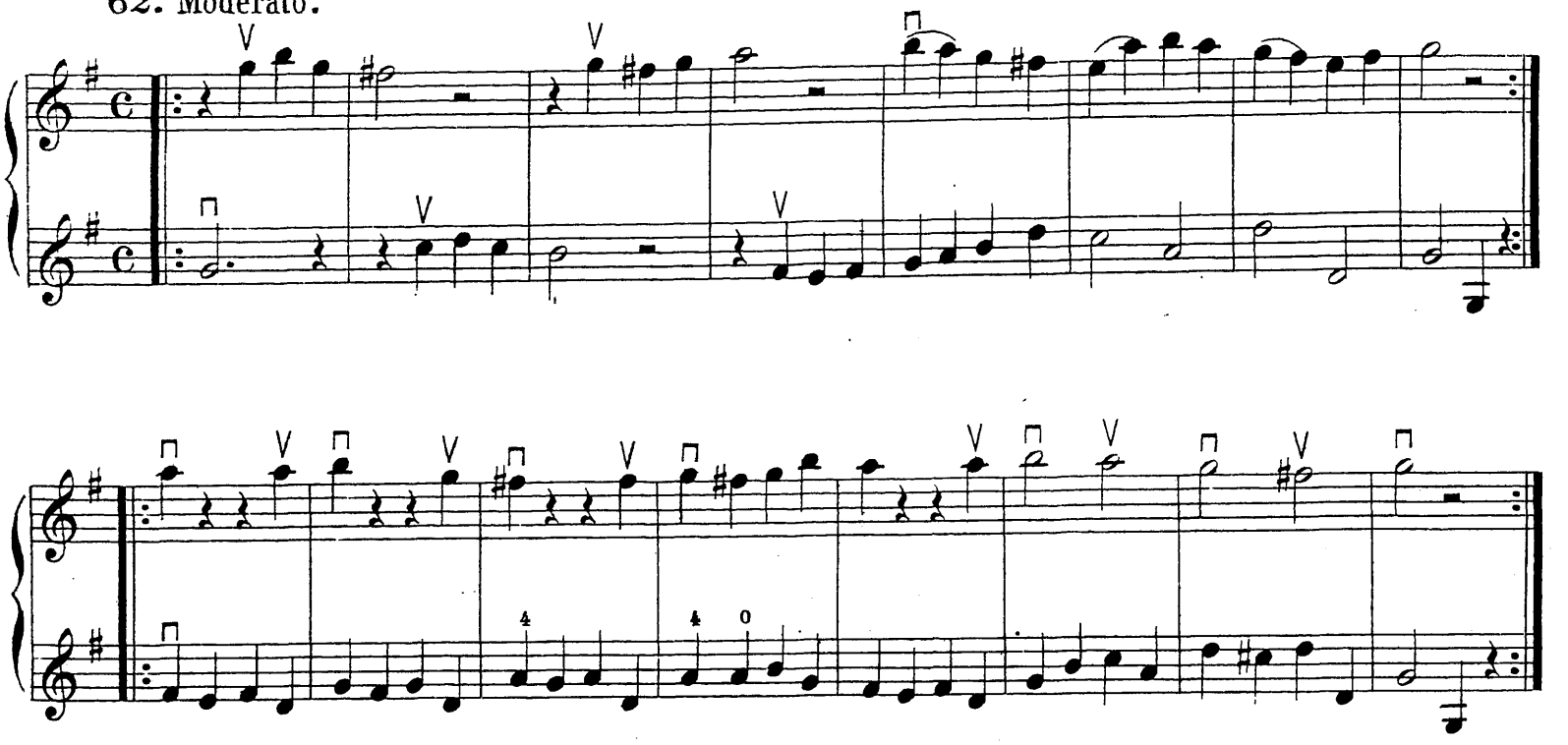

Ćwiczenia palcowe na jednej strunie.

63. O. Sevcik.

Należy powtarzać każdy takt po kilka razy, najprzód zwolna, potem coraz prędzej.

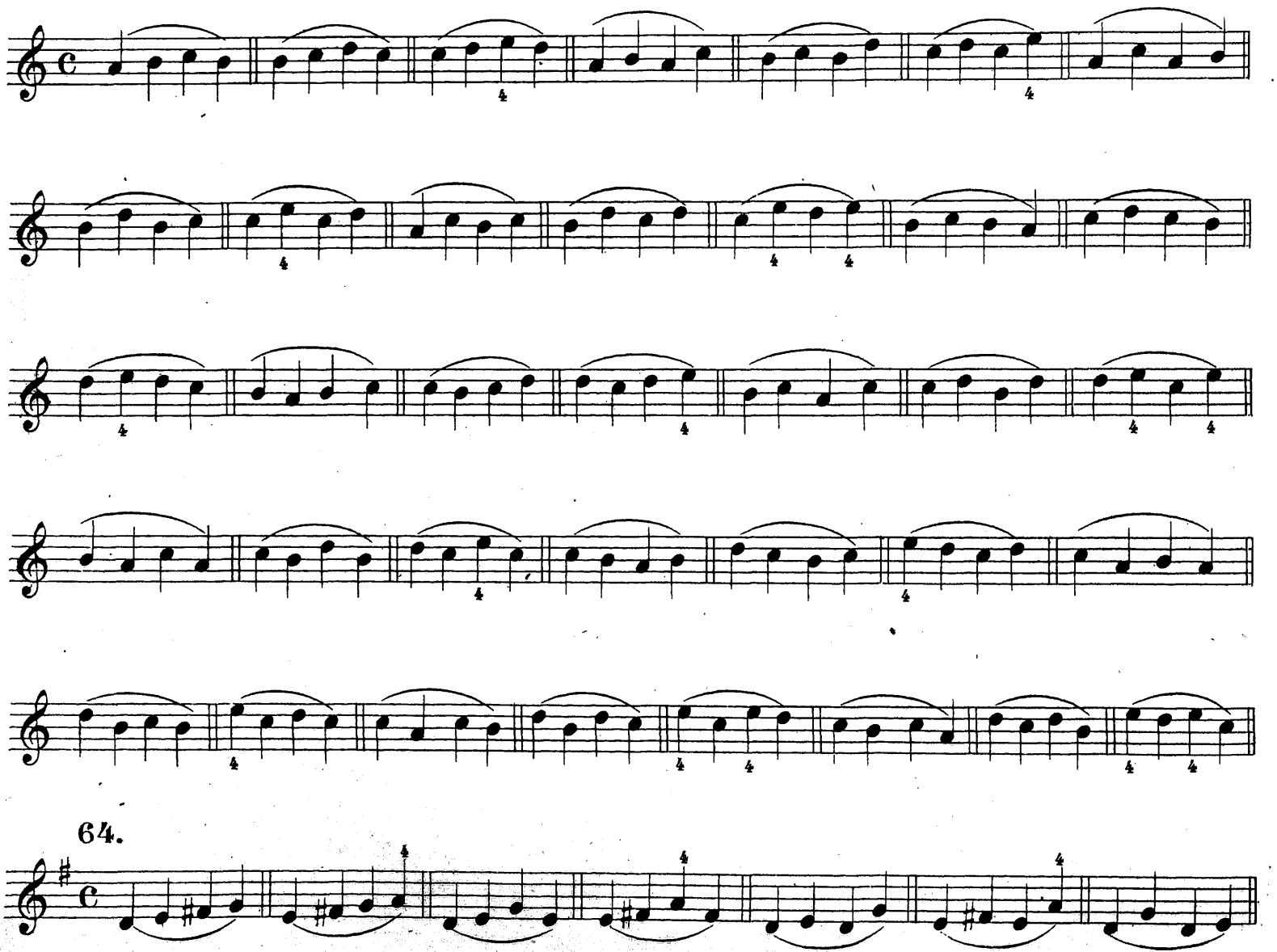

64.

64.

66.

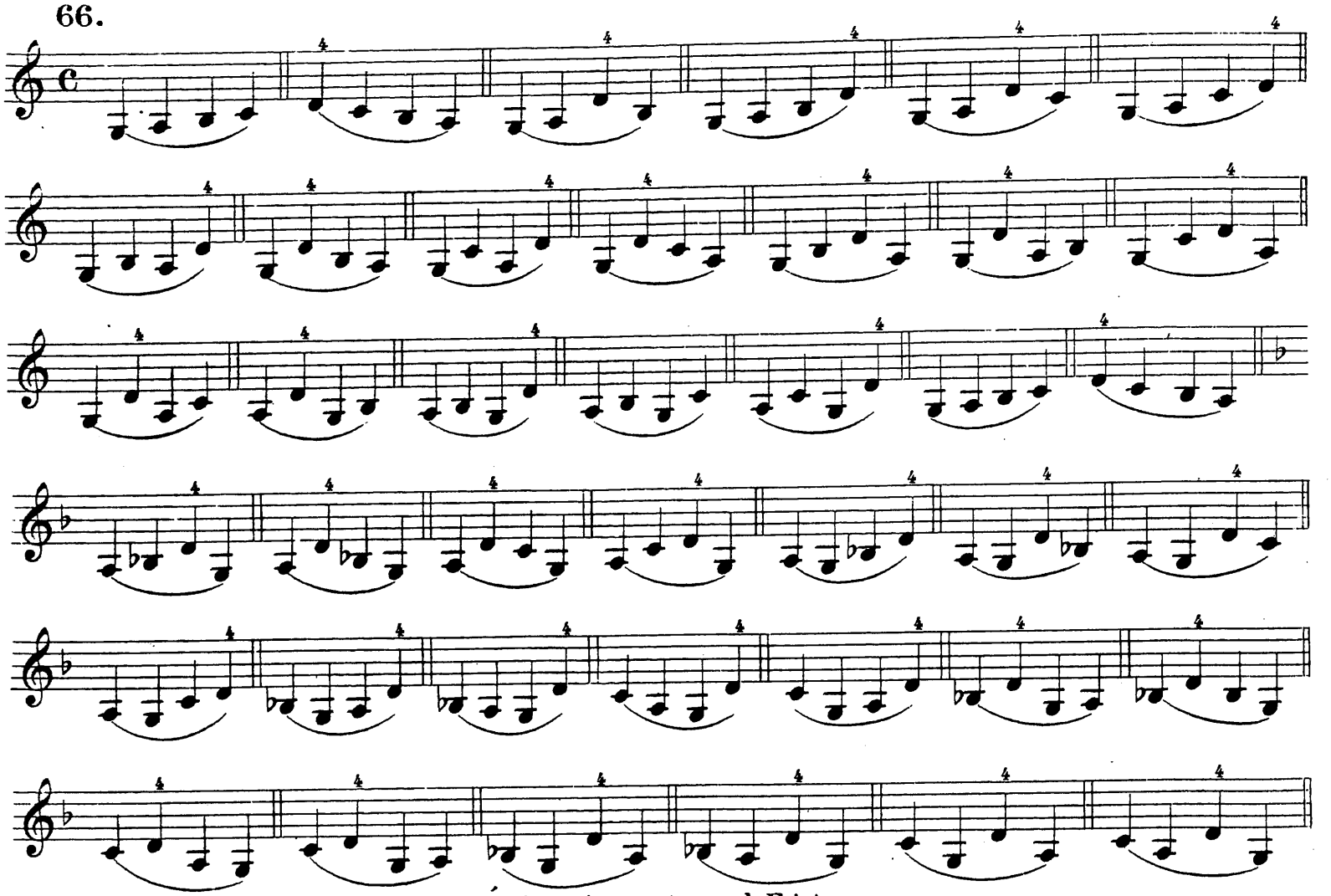

Cwiczenia na strunach E i A.

67.

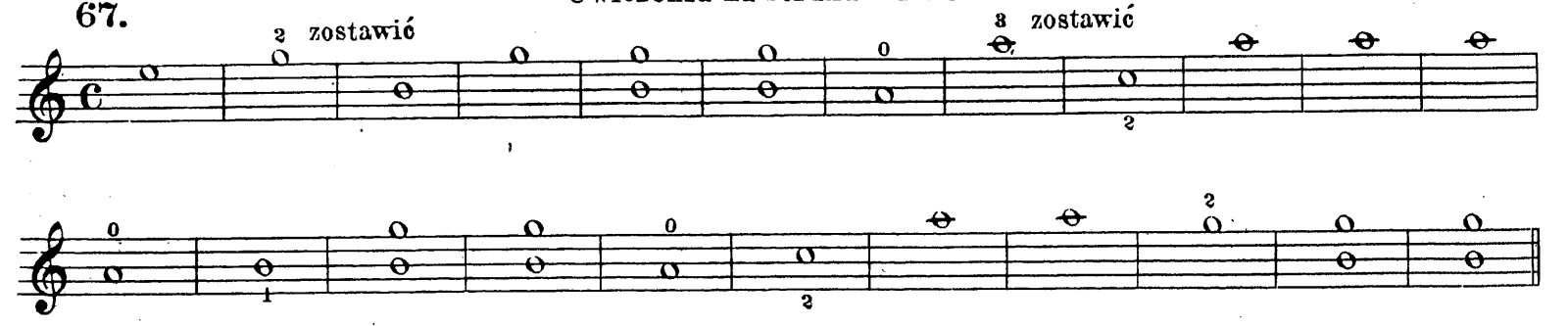

68.

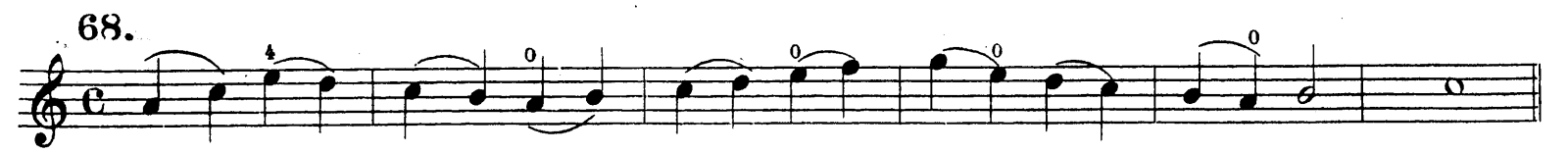

69.

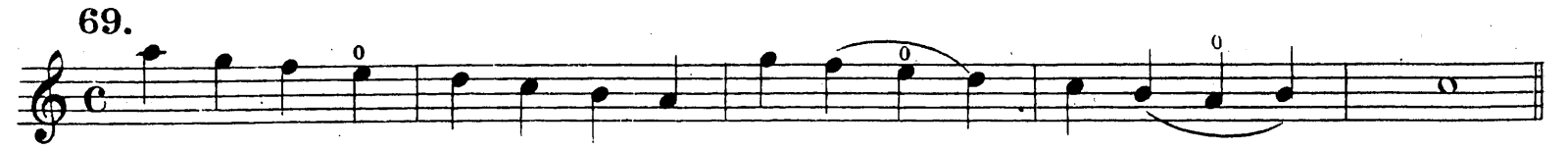

70.

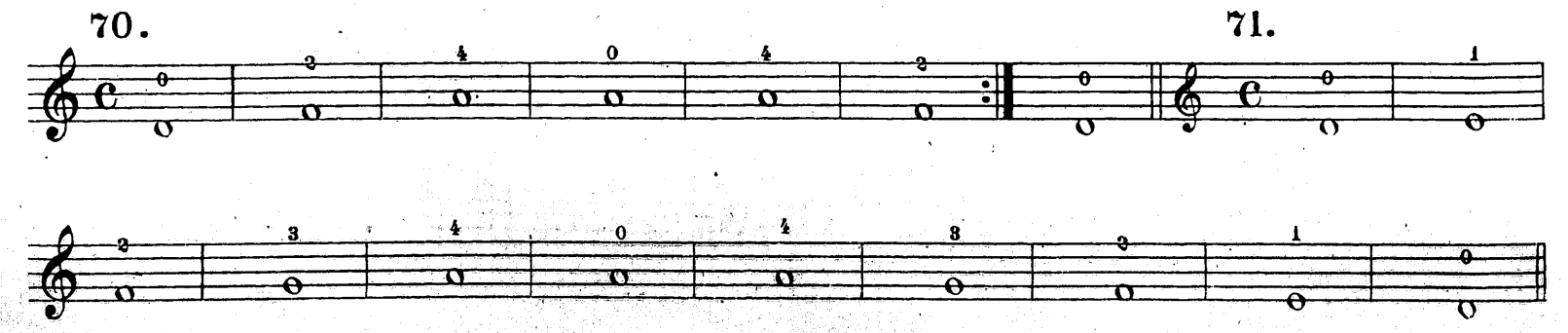

71.

72. Lento. (*Wolno.*)

73.

74.

75.

76.

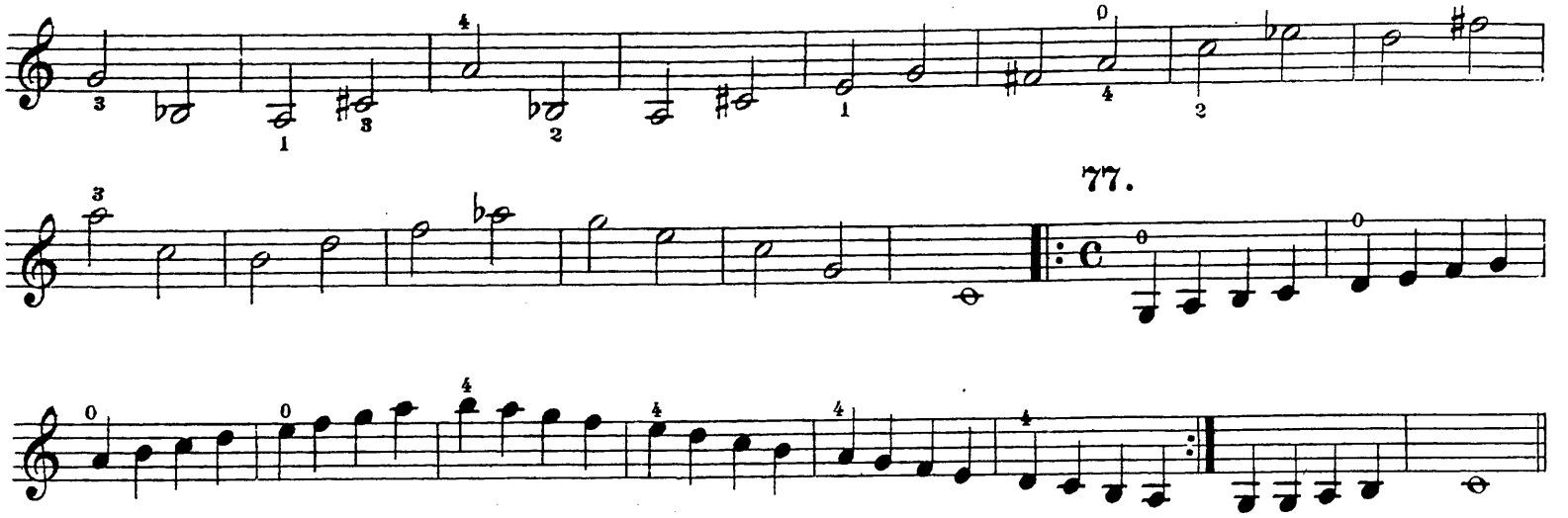

77.

Gammy.

Gamma jest to szereg siedmiu po sobie idących dźwięków, zarówno do góry, jak na dół. Stopień ósmy dodaje się dla zakończenia gammy.

78. C.dur (albo major) W gammie majorowej półtony znajdują się między stopniami: 3^{m} i $4^{ty\,m}$ oraz 7^{m} i 8^{m}

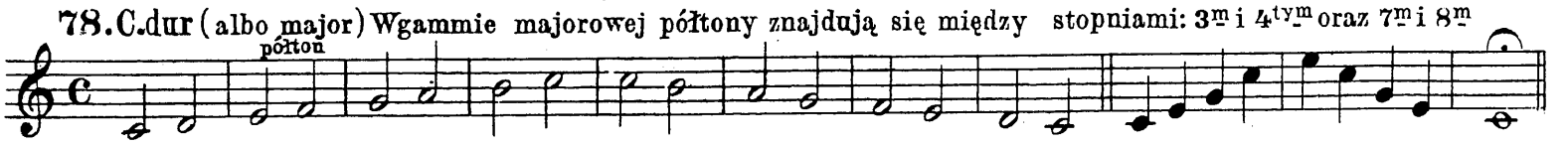

W gammie minorowej (melodyjnej) półtony, do góry idąc znajdują się między stopniamy 2^{m} i 3^{m} oraz 7^{m} i 8^{m}.
Z powrotem zaś obniża się o pół tonu stopnie: 7^{y} i 6^{y}.

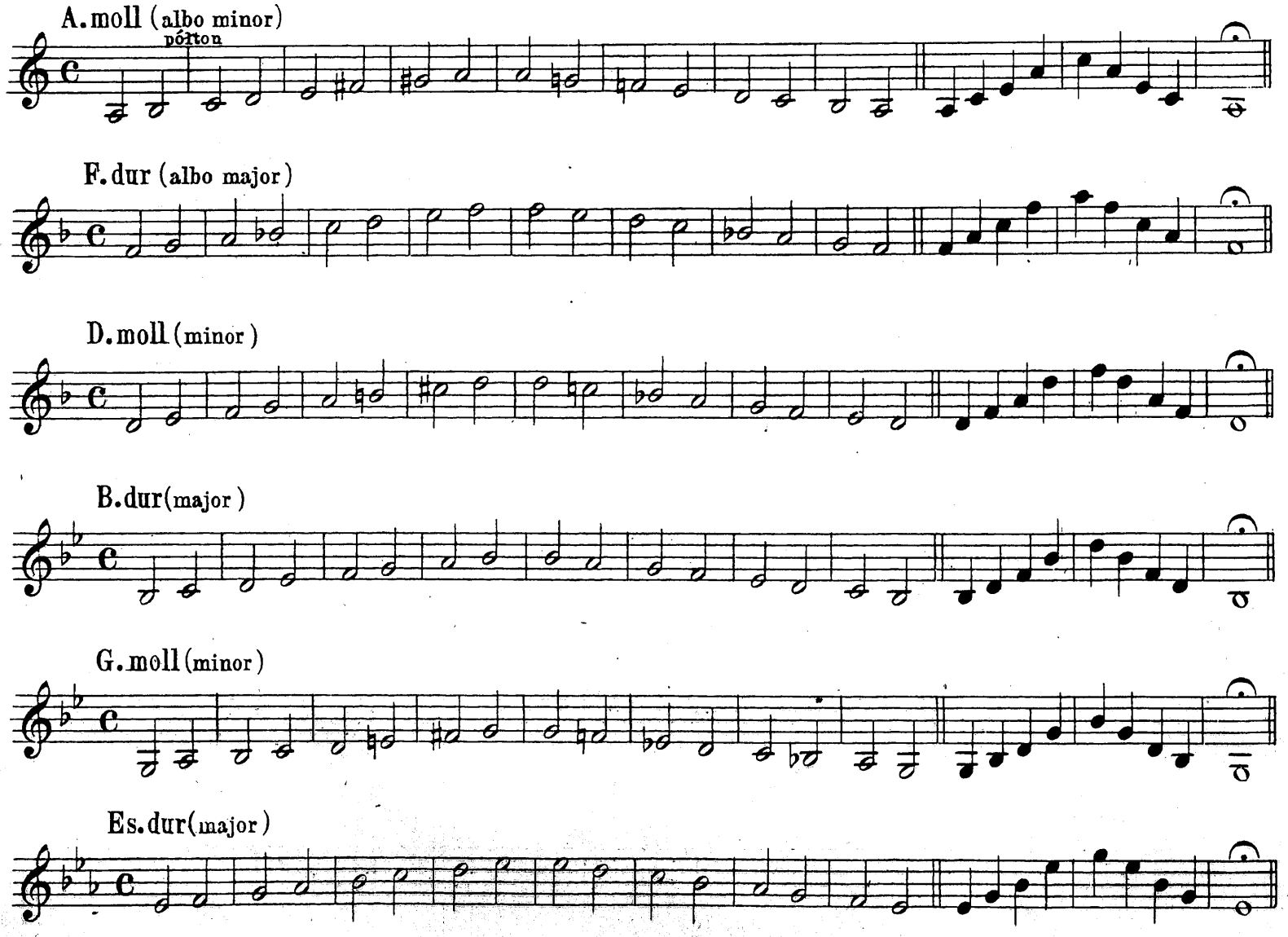

E. dur (major)

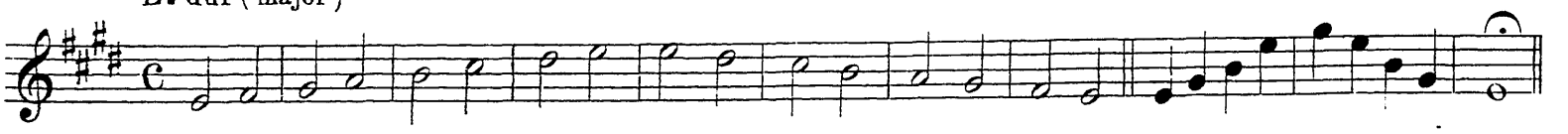

Cis. moll (minor)

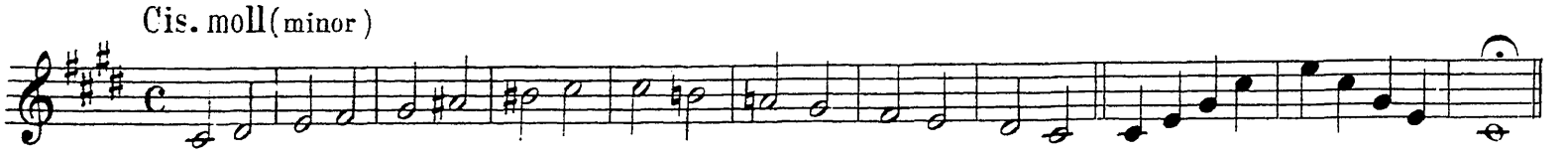

A. dur (major)

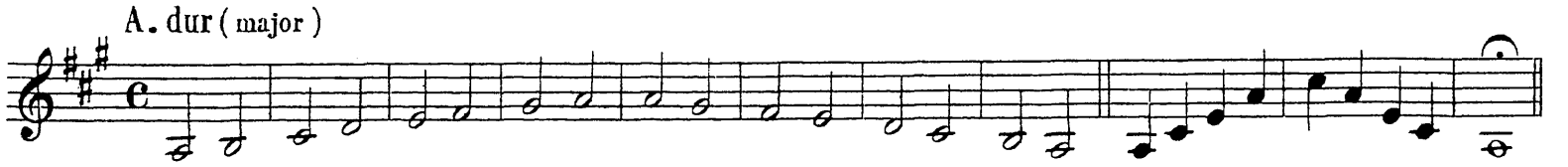

Fis. moll (minor)

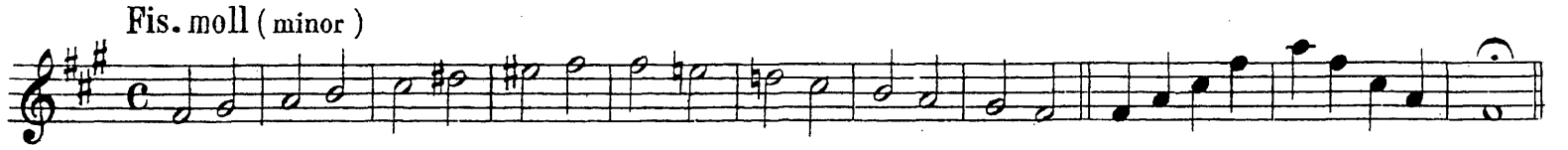

D. dur (major)

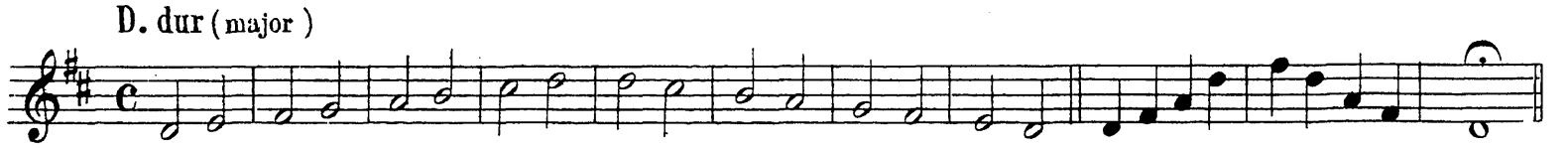

H. moll (minor)

G. dur (major)

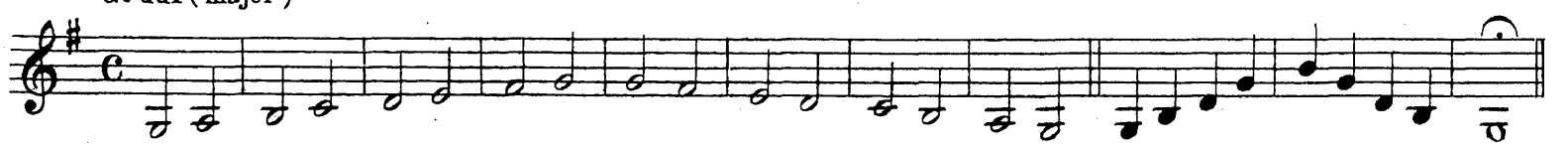

E. moll (minor)

Ćwiczenia na Seksty we wszystkich tonacjach.

79.

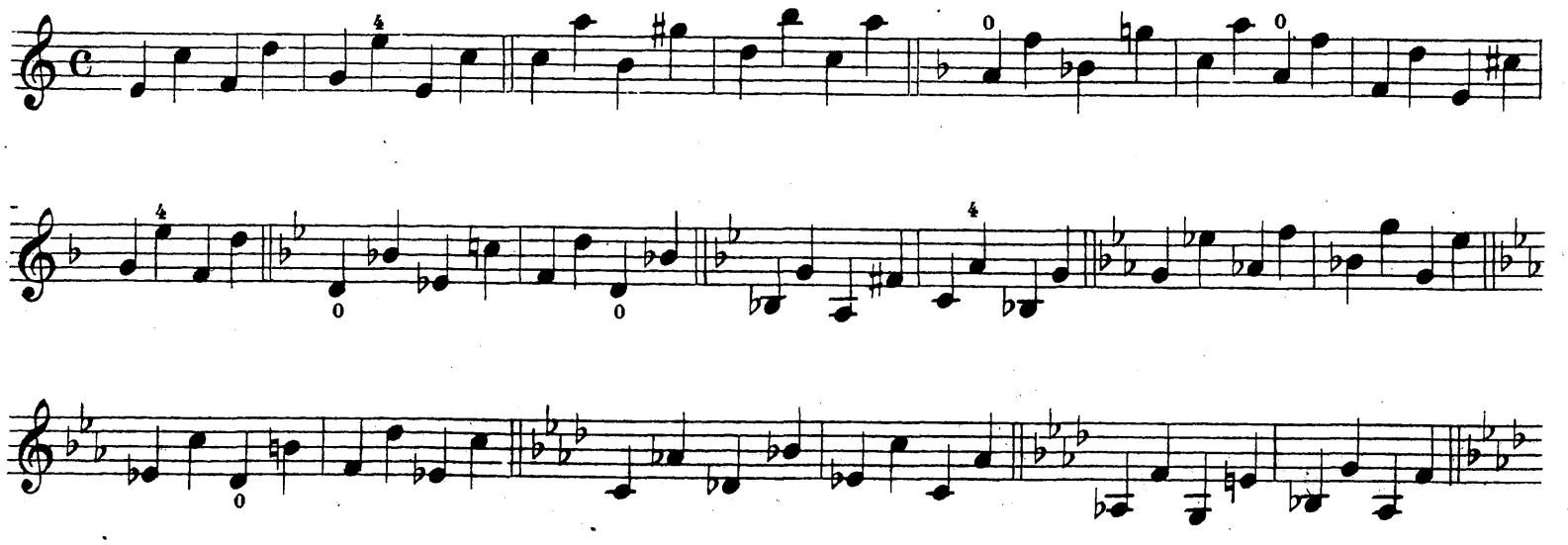

Ćwiczenia na Oktawy we wszystkich tonacjach.

80.

81. Ćwiczenia w najczęściej używanych tonacjach.

Środkiem smyczka.

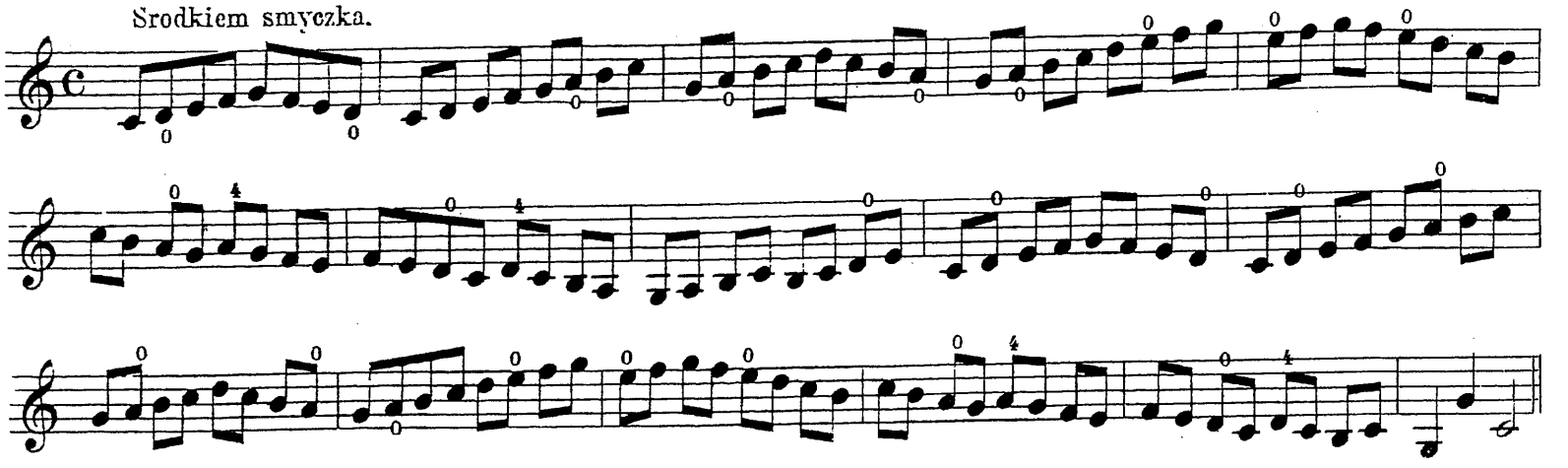

82.

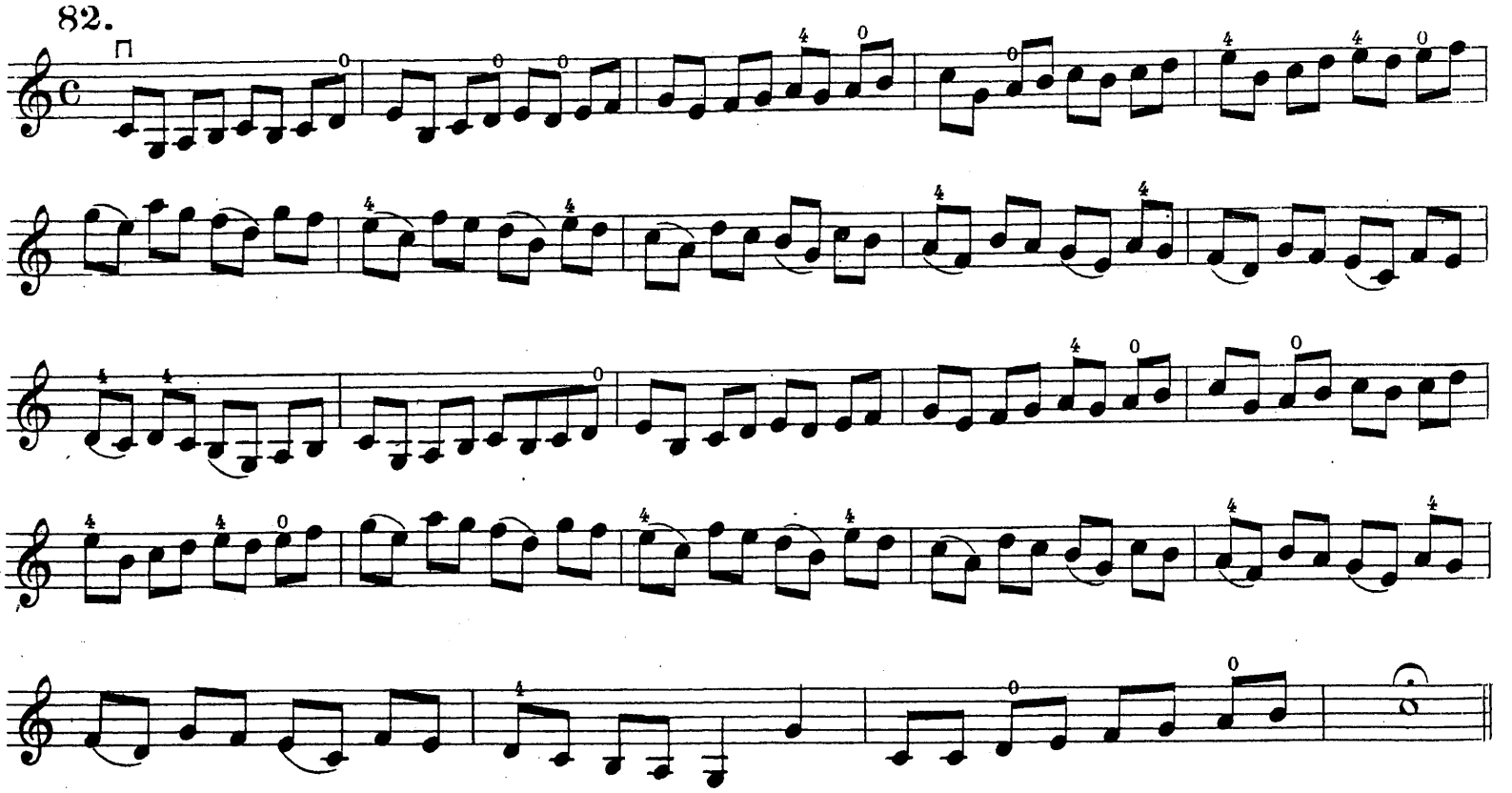

83. Całym smyczkiem.

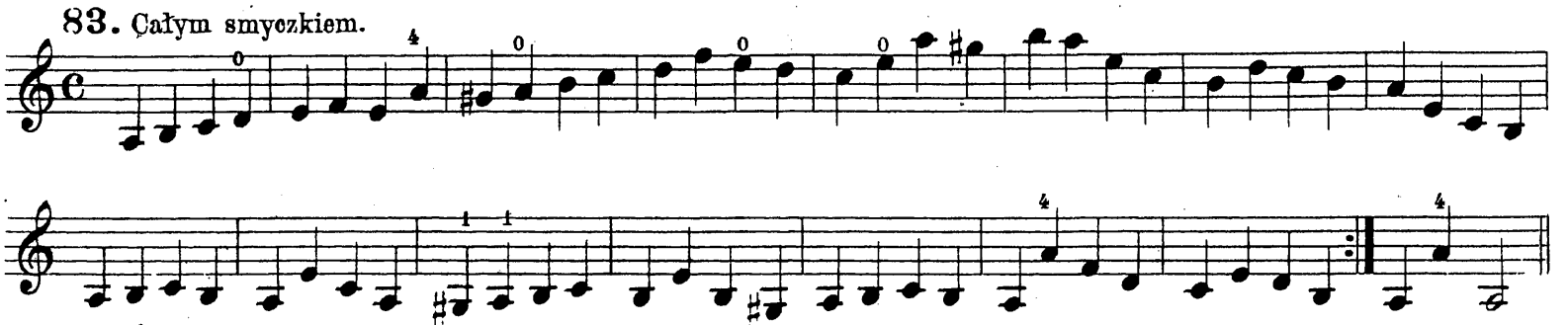

84. Środkiem smyczka.

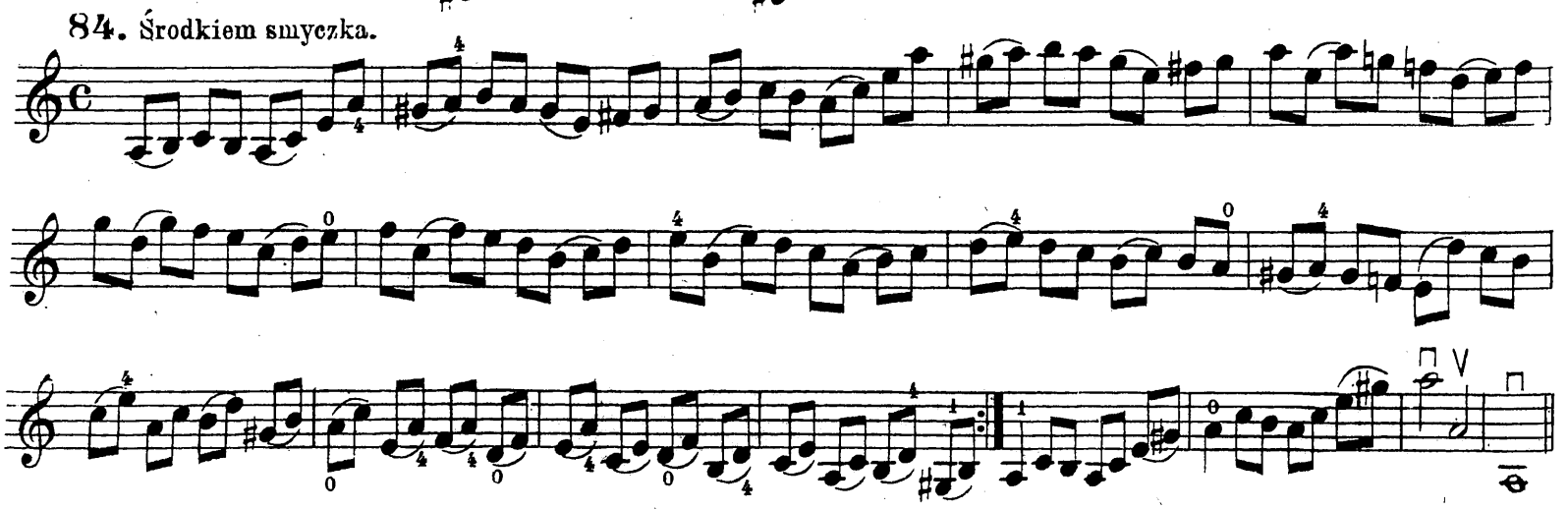

85. Środkiem smyczka.

Całym smyczkiem.

86. Środkiem smyczka.

87. Środkiem smyczka.

88. Allegro non tanto. Etiuda - Wohlfarth'a.

89. Środkiem smyczka.

90.

91. Andante.

Mazas.

p

fr

fr

p

fr

p

rall.

p

rall.

92.

fr *p* *fr* *fr* *mf* *p*

93.

94.

95.

p *fr* *fr*

96.

97.

98.

99.

Najłatwiejsze akordy.

100.

101

102.

103.

104.

105.

106.

107.

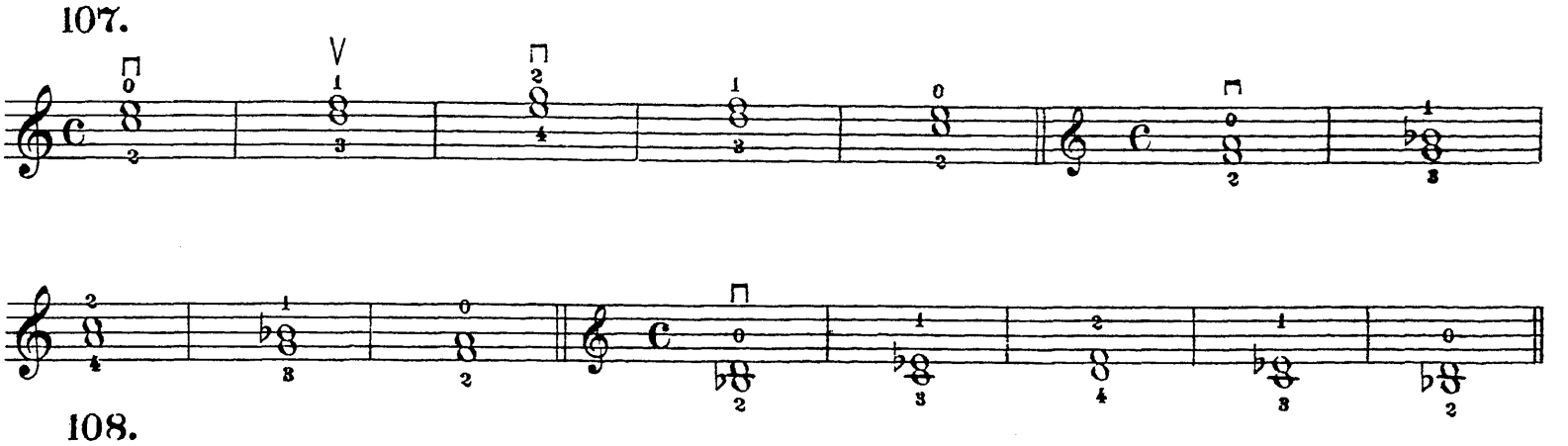

108.

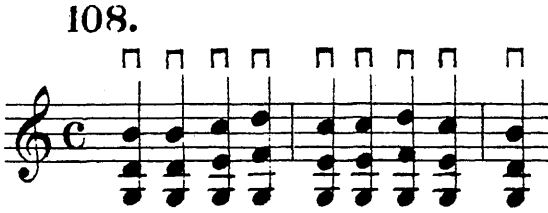

109.

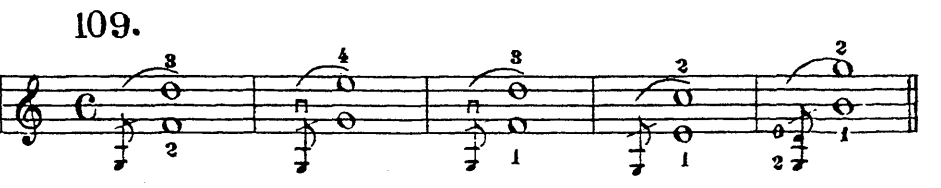

ROMANS.

110.

Andante cantabile. Romans: KAROLA DANCLA.

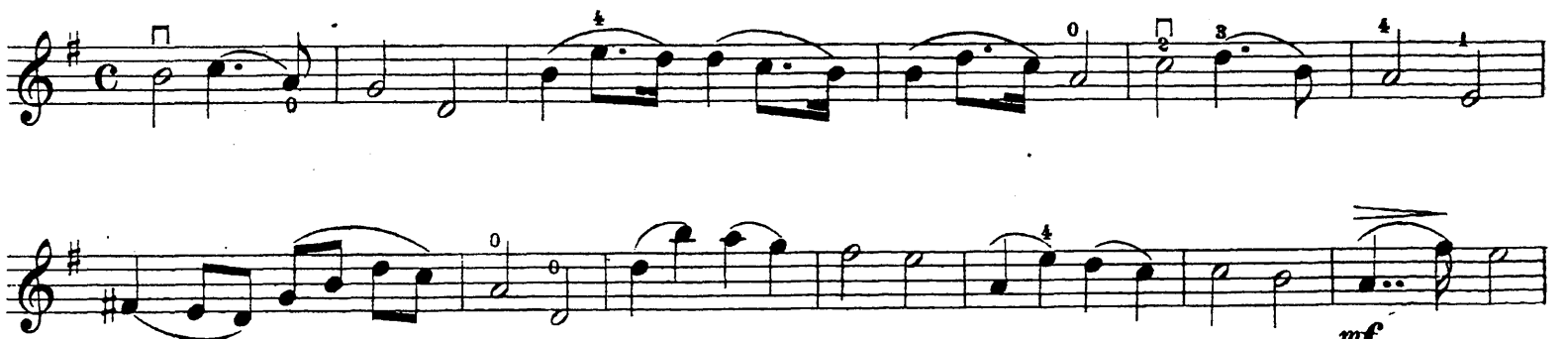

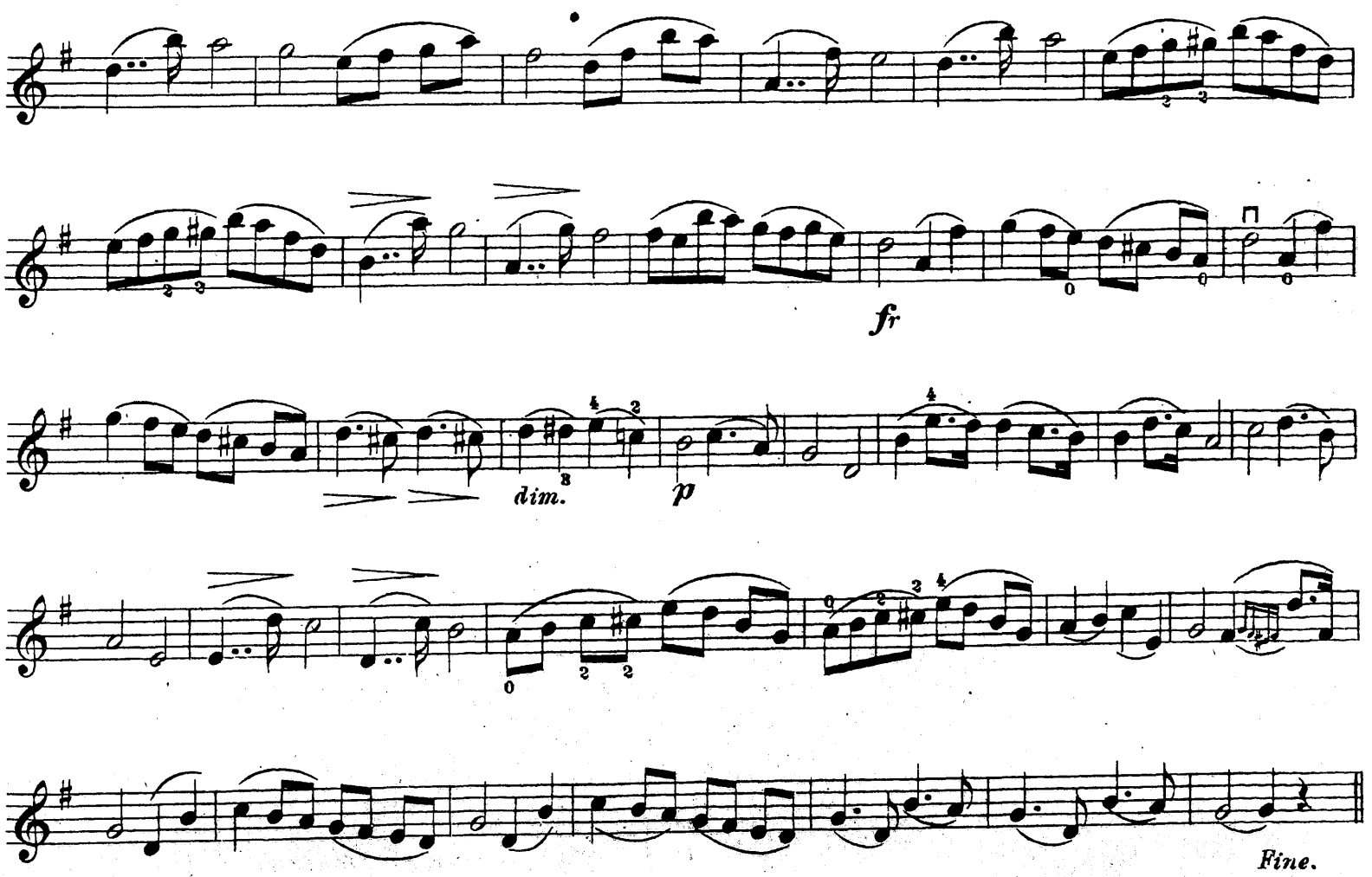

Praktyczna

Szkoła na Skrzypce

Zebrana z rozmaitych najcelniejszych autorów i ułożona

przez

Władysława Górskiego.

Profesora klasy wyższej skrzypcowej w konserwatoryum Warszawskiem.

Cz. **Wstępna** Podręcznik dla początkowej nauki gry na skrzypcach opracował **Zygmunt Noskowski**	Cena	rs. 1.50
„ I Szkoła dla początkujących	„	„ 2.—
„ II pięciu pozycyi	„	„ 2.25
„ III Przygotowania do Etud Kreutzera, Fiorillego i Rodego	„	„ 2.50
„ IV Ćwiczenia w Gamach, zebrał i opracował **Stanisław Barcewicz**	„	„ 1.—

WARSZAWA

NAKŁAD FERDYNANDA HÖSICKA

Praktyczna
Szkoła na Skrzypce

Zebrana z rozmaitych najcelniejszych autorów i ułożona

przez

Władysława Górskiego.

Profesora klasy wyższej skrzypcowej w konserwatoryum Warszawskiem.

Cz. **Wstępna** Podręcznik dla początkowej nauki gry na skrzypcach opracował **Zygmunt Noskowski**	Cena	rs.	1.50
„ I Szkoła dla początkujących	„	„	2.—
„ II „ pięciu pozycyi	„	„	2.25
„ III Przygotowania do Etud Kreutzera, Fiorillego i Rodego	„	„	2.50
„ IV Ćwiczenia w Gamach. zebrał i opracował **Stanisław Barcewicz**	„	„	1.—

WARSZAWA
NAKŁAD FERDYNANDA HÖSICK'A

Дозволено Цензурою г. Варшава 8 Января 1901 г.

w lit. C. Witanowskiego, Warszawa, Krak. Przedm.

Przedmowa.

Druga część mojej szkoły poświęcona jest wyłącznie nauce pięciu głównych pozycji – a zatem przedmiotowi w mechanizmie skrzypcowym prawie najważniejszemu, chociaż w dotychczas drukowanych szkołach, najczęściej pobieżnie traktowanemu. Najobszerniej ułożył je Bériot, który niezawodnie, pod względem wartości artystycznej, nie dorównywa wielu autorom, ale zato, dla początkujących uczniów nierównie jest praktyczniejszy. Dla tego też, wszystkie etudy Bériota poświęcone nauce pozycji pozwoliłem sobie umieścić w mojej szkole. Zawarłem wniej także szereg etiud z rozmaitych innych autorów, a mianowicie: Alard'a, Baillot'a, Bériot'a, Campagnolego, Dancla, David'a, Dont'a, Kaysera, Leopolda Mozarta, Panofki, Huberta Riesa, Schradiecka, Spohr'a i Zinkeisena.

Na początku umieściłem ćwiczenia na pierwszą pozycyę w tonach pojedynczych i podwójnych, a ponieważ są to rzeczy względnie dosyć trudne i wymagające dłuższej pracy, więc należy jednocześnie rozpocząć naukę następnych pozycji. Będzie to nawet połączone z korzyścią ucznia, któremu nigdy bez szkody dla intonacji, nie można pozwolić zajmować się którąkolwiek z wyższych pozycji, bez równoczesnego studjowania pierwszej. Jest to zasada oparta na doświadczeniu, którą szanownym kolegom, mającym do czynienia z początkującymi uczniami polecam.

Warszawa 19 Marca 1880.

Wł. Górski.

Ćwiczenia codzienne Schradieck'a.

Niniejsze ćwiczenia powinien uczeń grywać przez kilka miesiecy, dopóty aż będzie wstanie je zagrać zupełnie czysto, równo i biegle.

I.

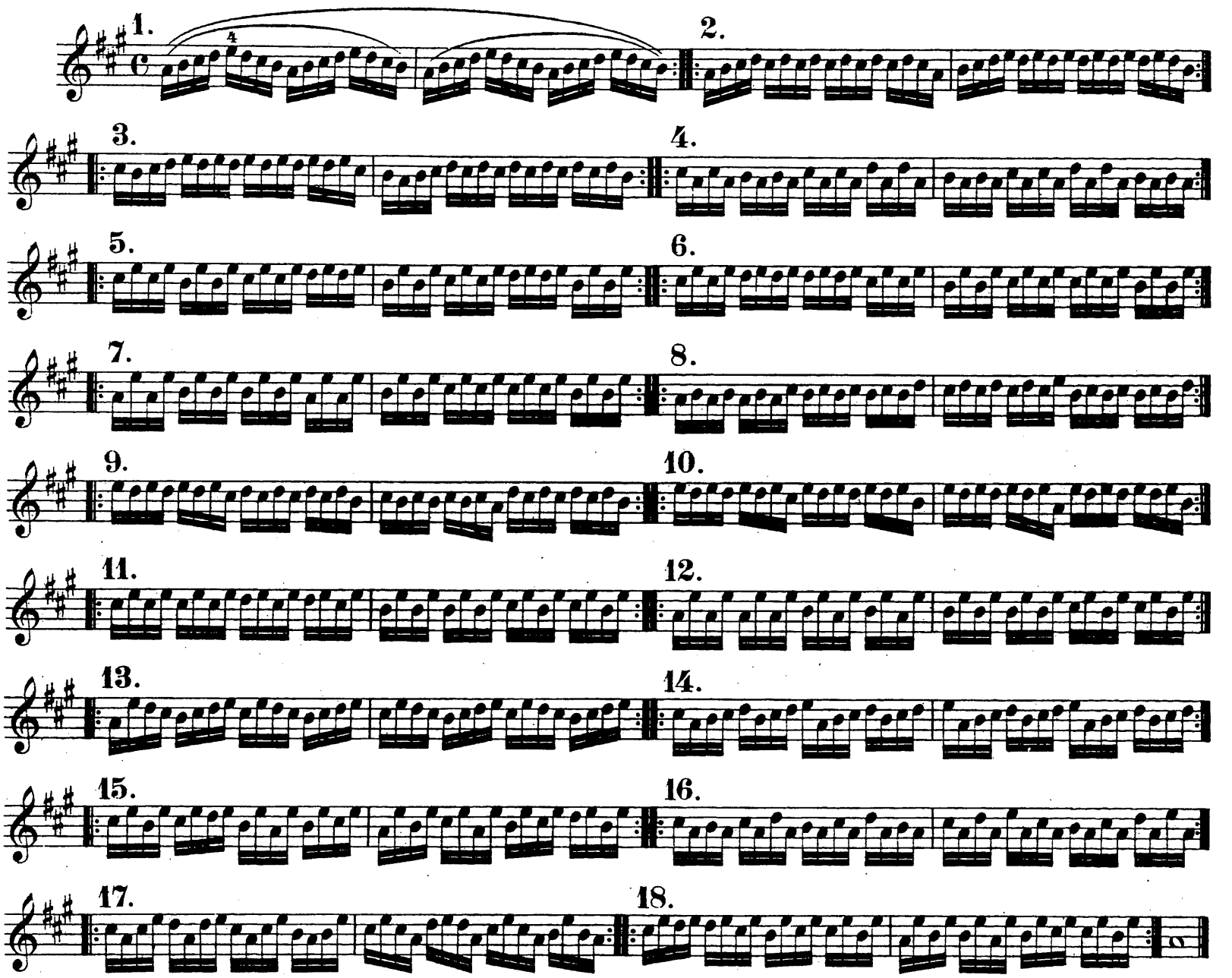

II.

Uwaga. Ręka lewa przy wszelkich biegnikach (pasażach) winna pozostać w spokoju — bez poruszenia.

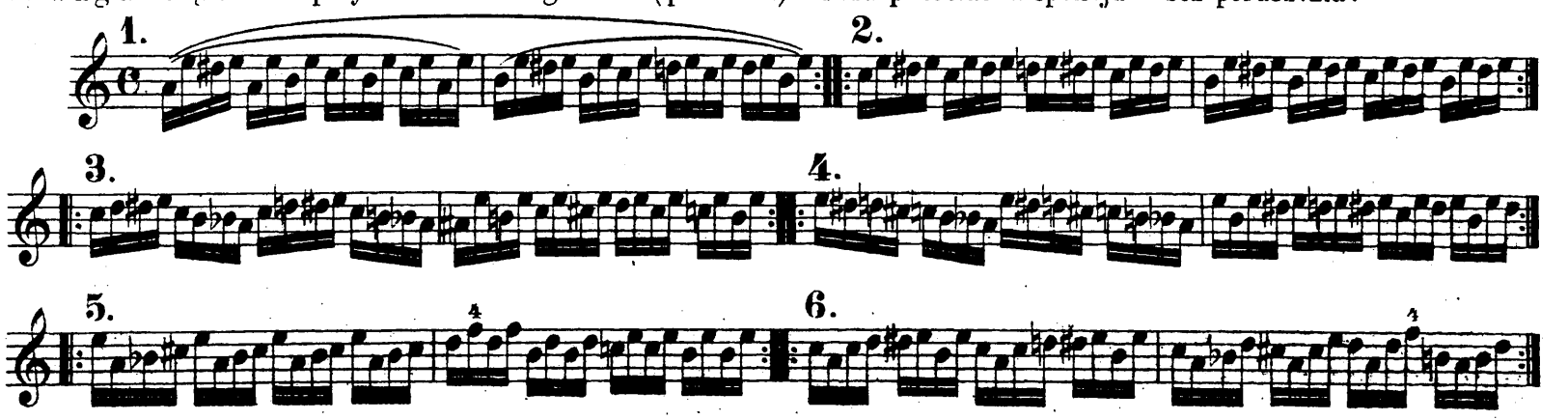

7. 8. 9. 10. 11.

III.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.

IV.

Uwaga. Wszelkie zwroty smyczka ze struny na strunę, powinny się wykonywać tylko za pomocą zgięcia ręki (poignet) łokieć zaś ma zostać neutralnym.

1. 2. 3. 4. 5. 6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

V.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

VI.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

Podwójne tony i akordy.

Uwaga. Należy palce stawiać silnie i pewno – a smyczkiem działać na struny lekko i swobodnie.

1. 2. 3.

4. Moderato. Hubert Ries.

5.

Comodo.

Campagnoli.

p *f* *p*

6.

Allegro.

Campagnoli.

p *mf*

p *p*

Fine.

p

cresc.

D. C. al Fine.

Risoluto.

Dolna połowa smyczka.

Campagnoli.

7.

8.

Allegro.

Bériot.

p Środkiem sm:

Moderato. Bériot.

9.

f dołem sm:

dolce

10.

Allegro smanioso.

Campagnoli.

f

p

Allegro non troppo.

Hubert Ries.

11.

p dolem sm:

p

p

p

p

p

p

p

dim.

p

pp

Pozycja II ga.

Moderato.

Baillot – David – Bériot – Górski.

1.

12.

13.

14.

15.

16.

Bériot.

Moderato cantabile.

2.

p

mf

dolce

f

Allegro moderato.

3.

f

Bériot.

Cantabile grazioso.

4.

p pizz.

arco

cresc.

pizz.

Leggiero.

Leopold Mozart.

5.

tr

Zinkeisen.

6. **Allegretto.**

f k.s. D.s. k.s. D.s.

p *cresc.* *f* *Fine.*

p *dolce* *p*

D.C. al Fine.

Campagnoli.

7.

Largo.

mf *f* *p*

8.

Allegro.

David.

mf končem sm.

cresc. *f* *p* *pp*

Allegro maestoso. Campagnoli.

9.

f

Presto.

f

p

pizz.

pizz.

10.

Allegro.

Dont.

p

cresc.

f

p

cresc.

f

dim.

p

cresc.

f

11.

Allegretto.

Górski.

3 D.s.

p

p

rit.

a tempo

Tempo I.

rit.

p

D.s.

p

rall.

Kayser.

12.

Allegro.

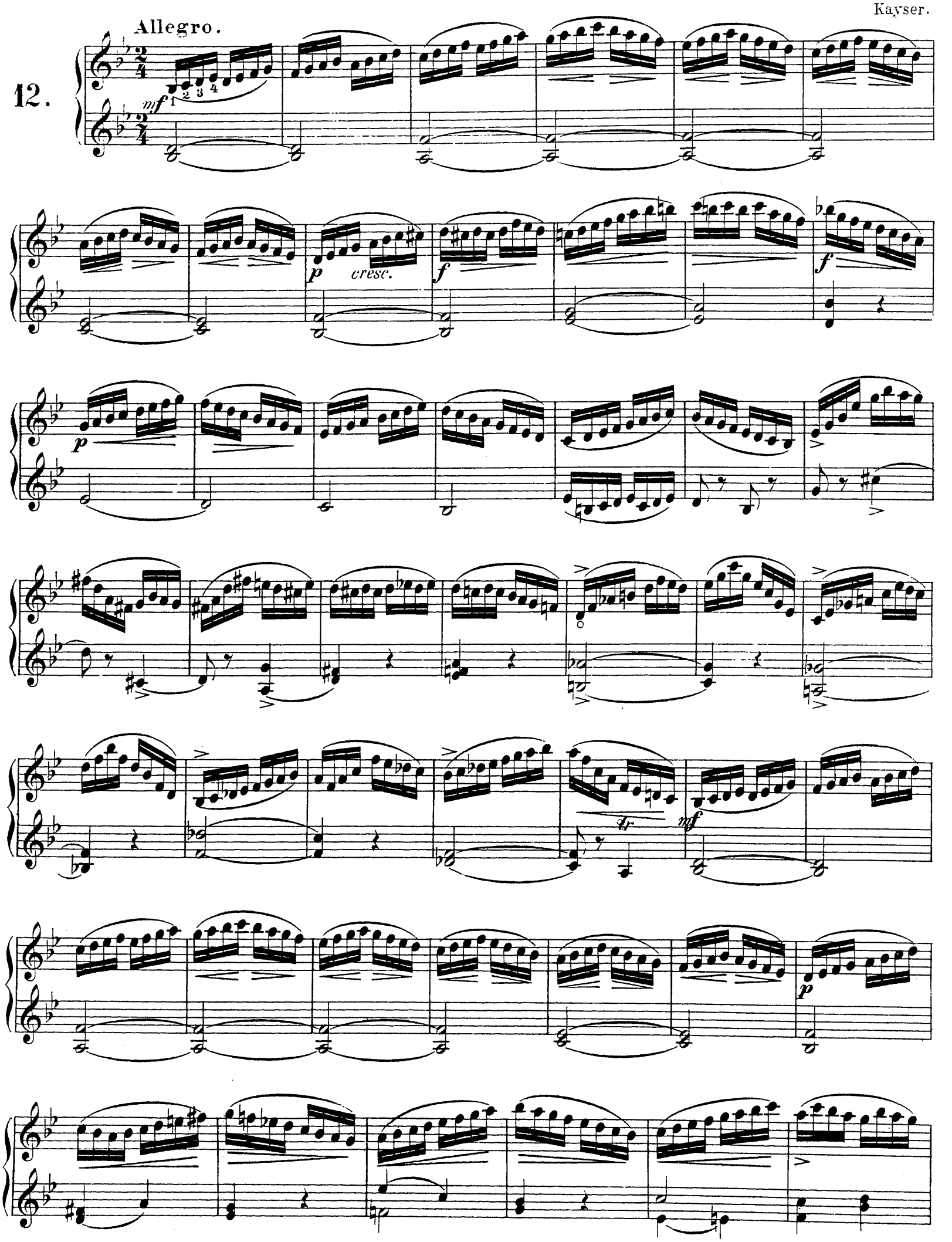

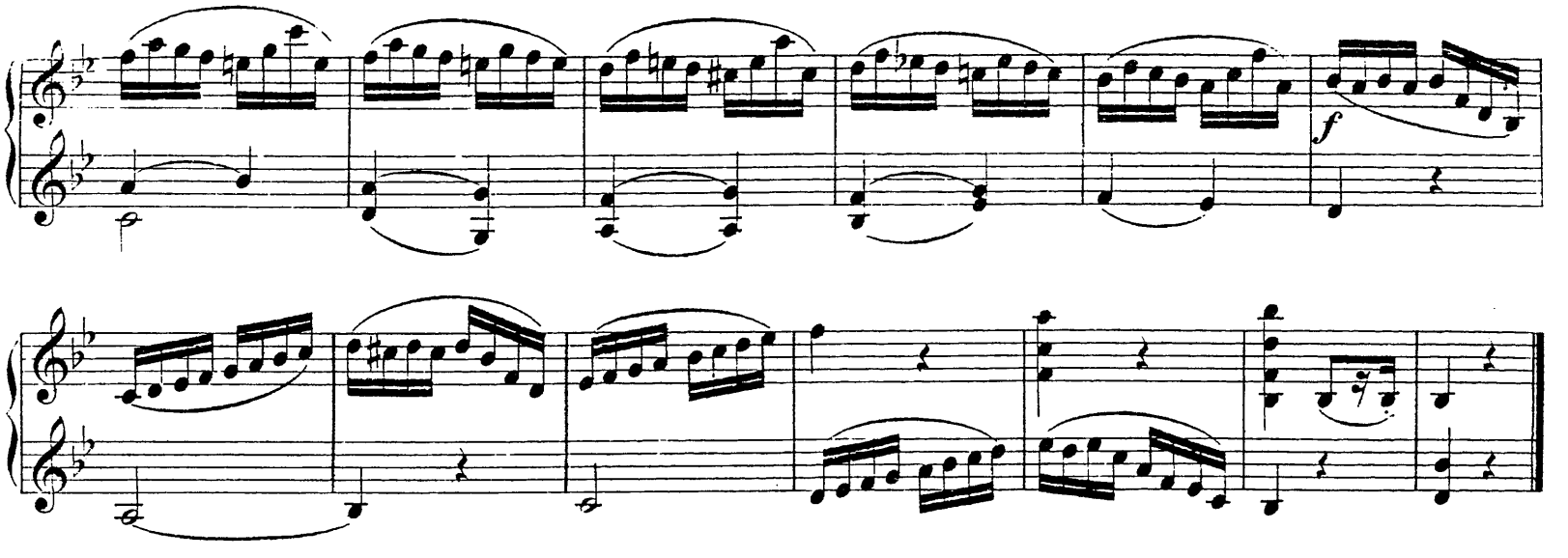

Pozycje mieszane.

Allegretto. Bériot.

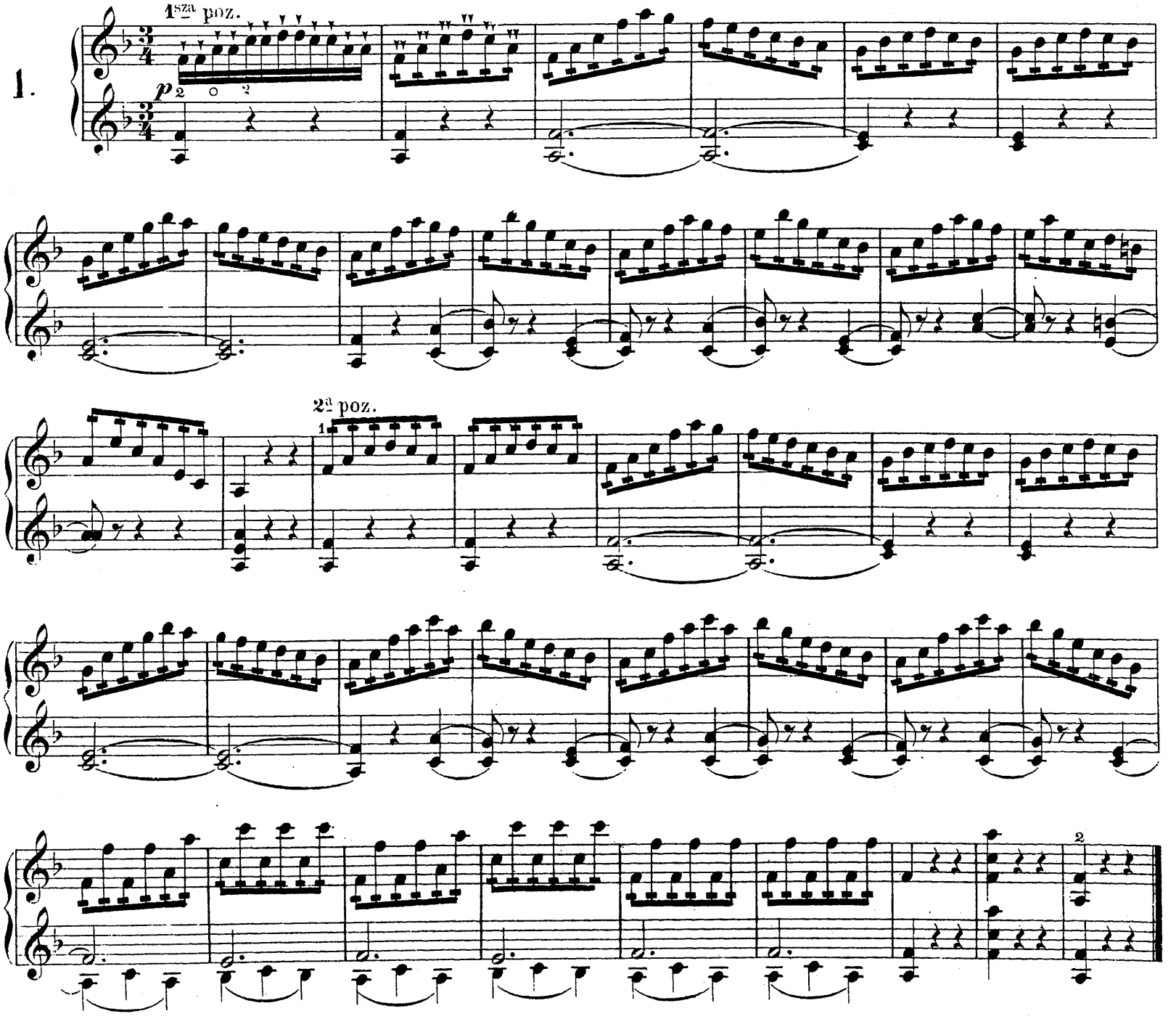

Alard.

2.

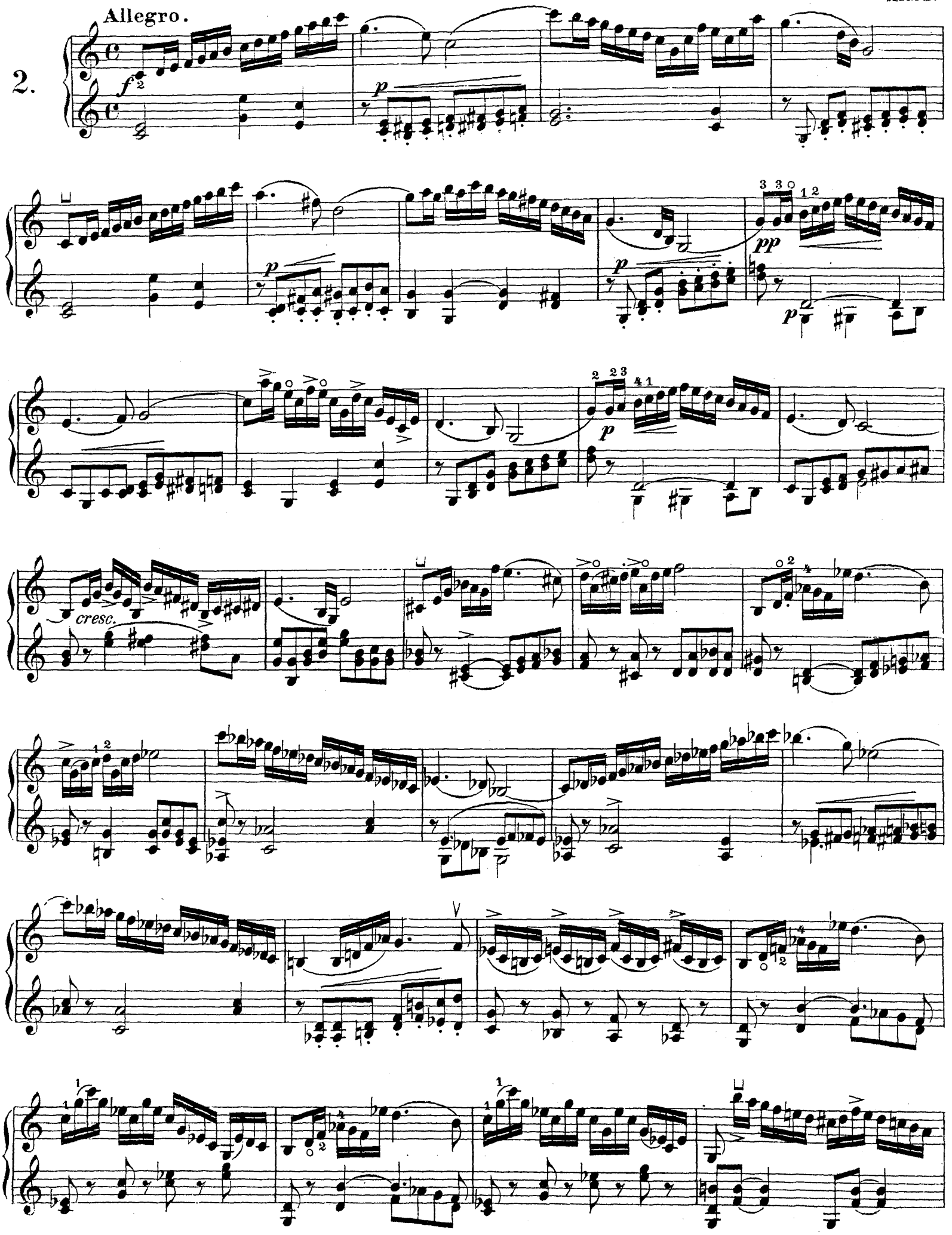

p

pp

cresc.

p.

p.

poco rall.

Pozycja III^ga.

Baillot - Górski.

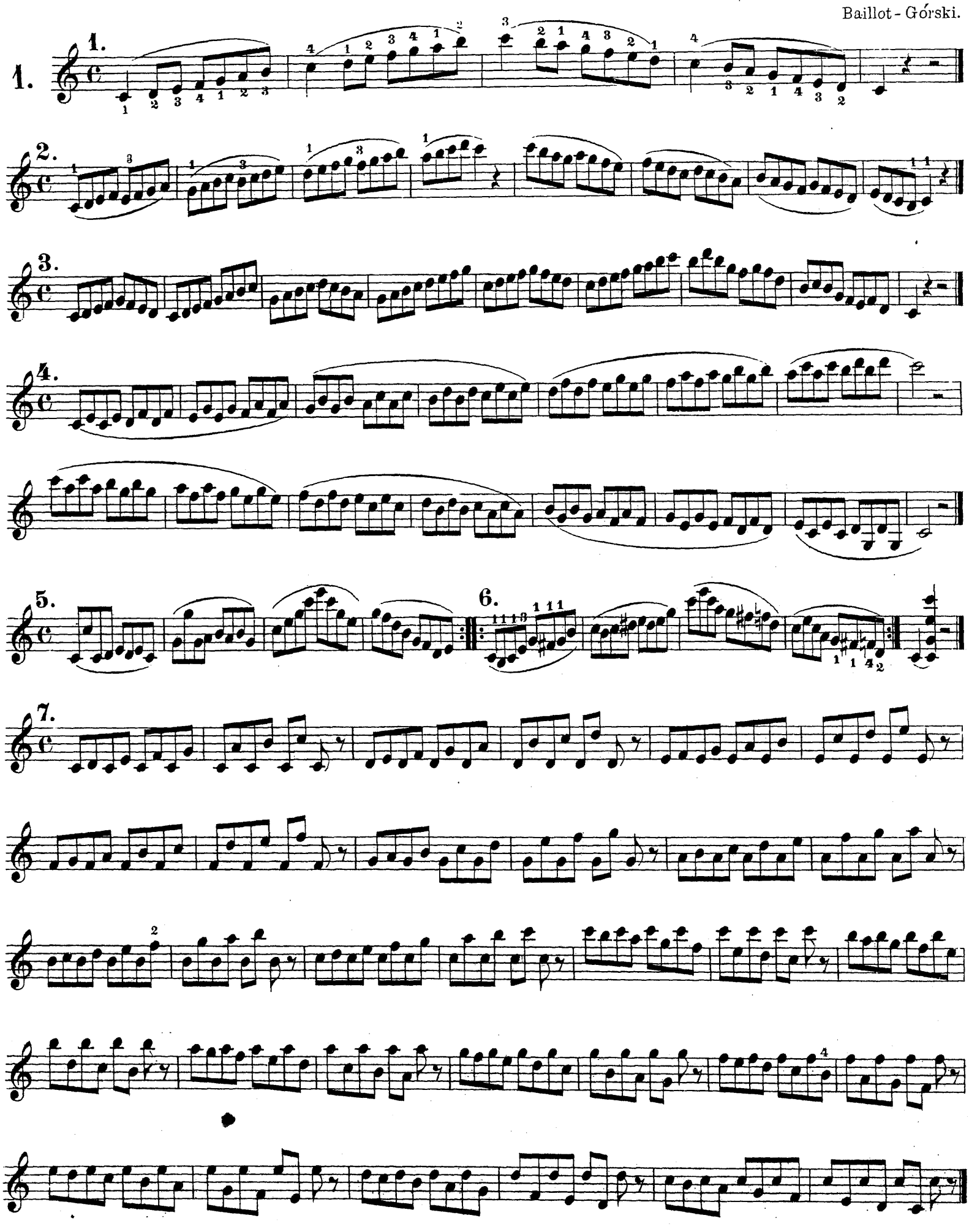

8.

2.

Andante.

Bériot.

p

Moderato.

Beriot.

3.

f

Andantino grazioso. Bériot.

4.

dolce

pp

Allegro maestoso.

Bériot.

5.

ff risoluto

p dolce

ff

p

f

Allegretto.

Dancla

6.

Moderato.

David

7.

p pizz.

8.

Allegretto.

Kayser.

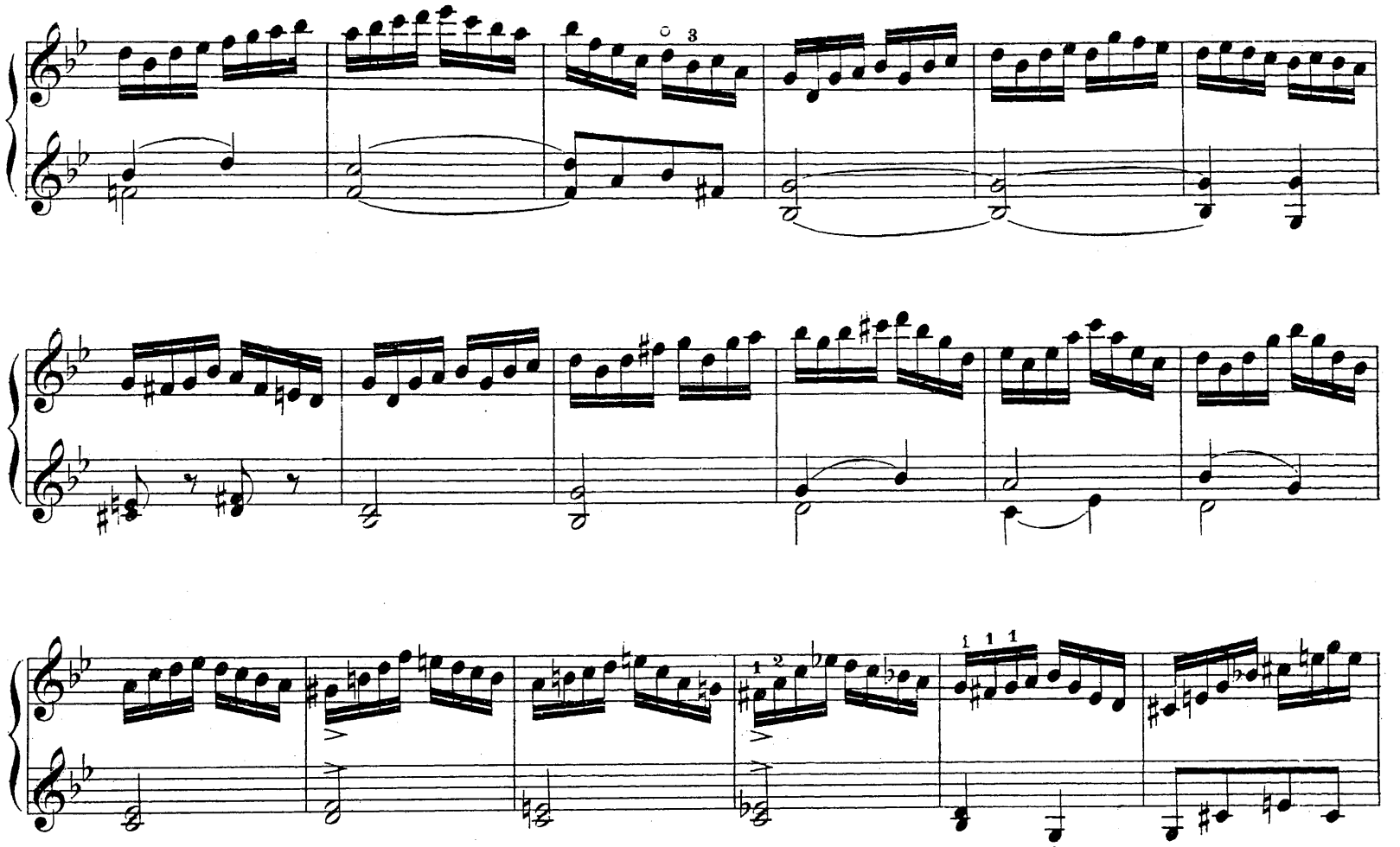

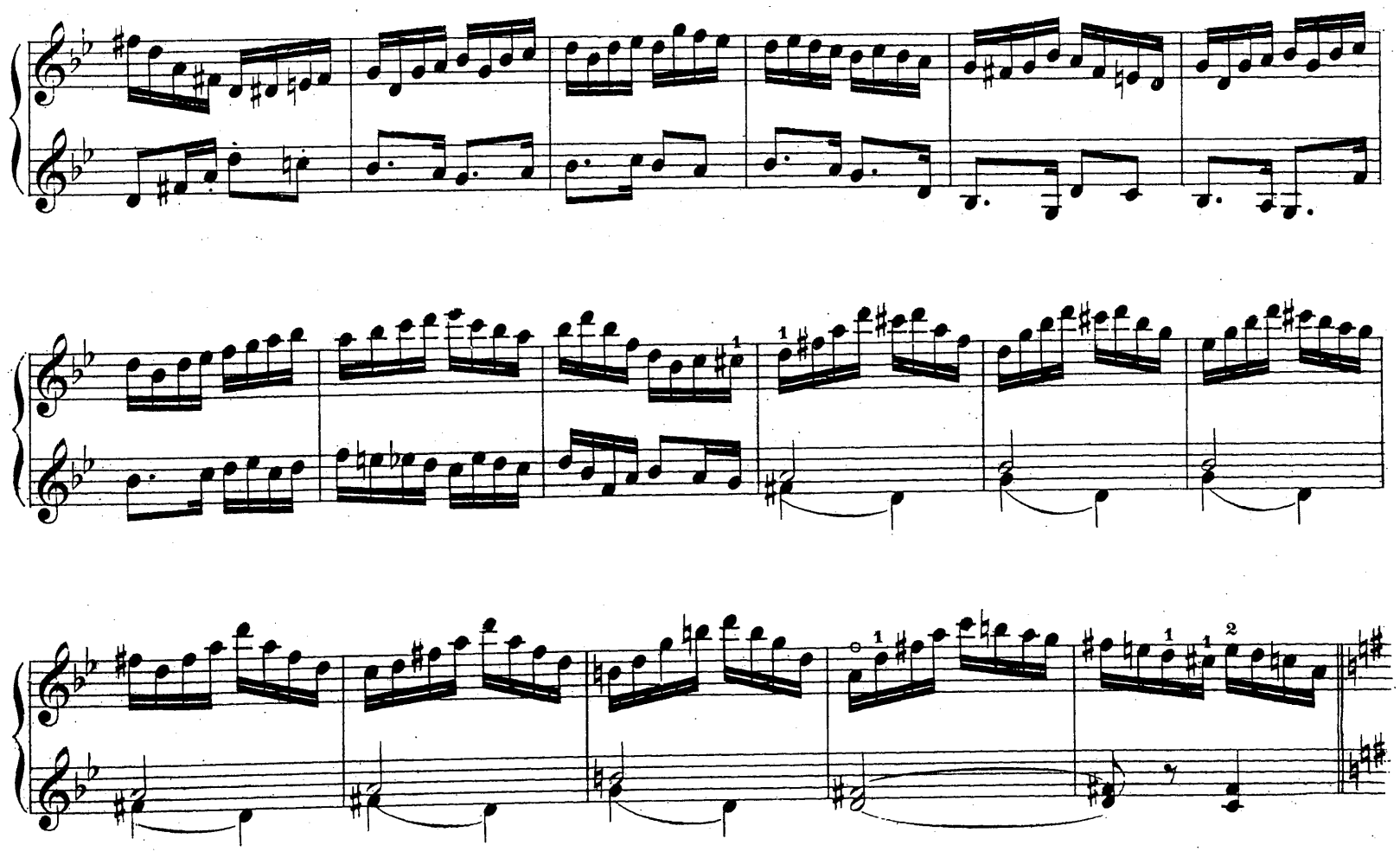

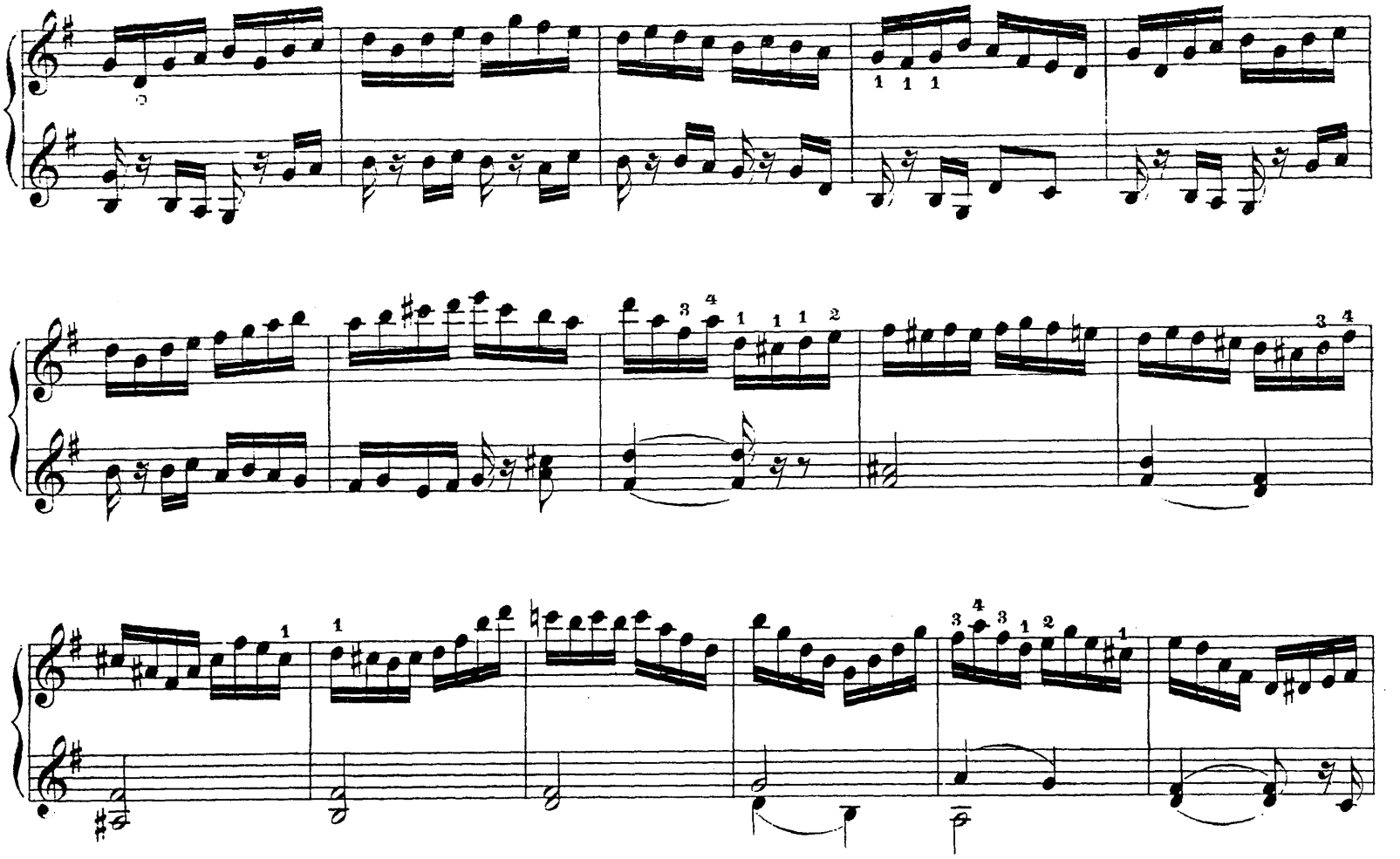

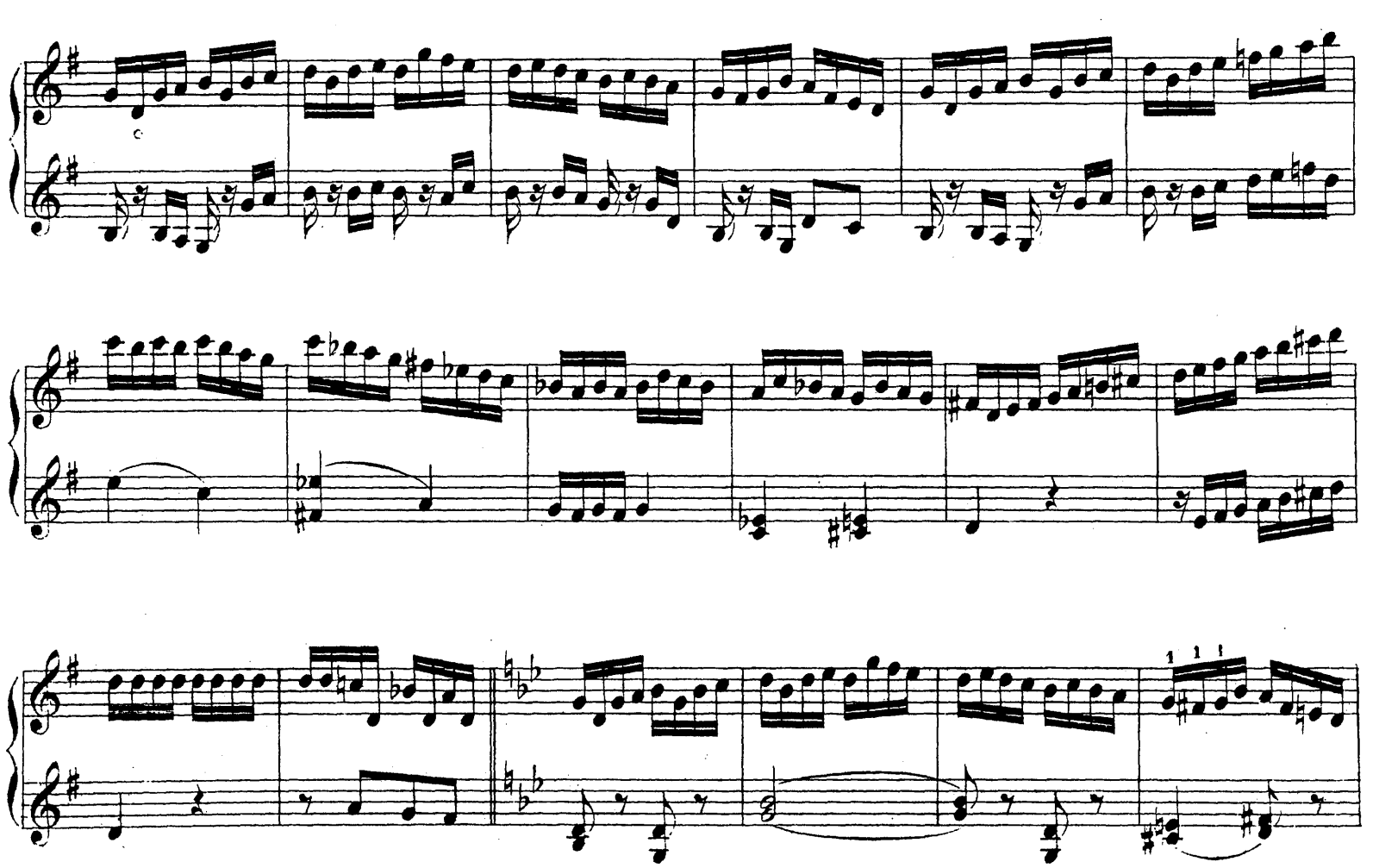

Pozycje mieszane.

1. Tempo dowolne. Górski.

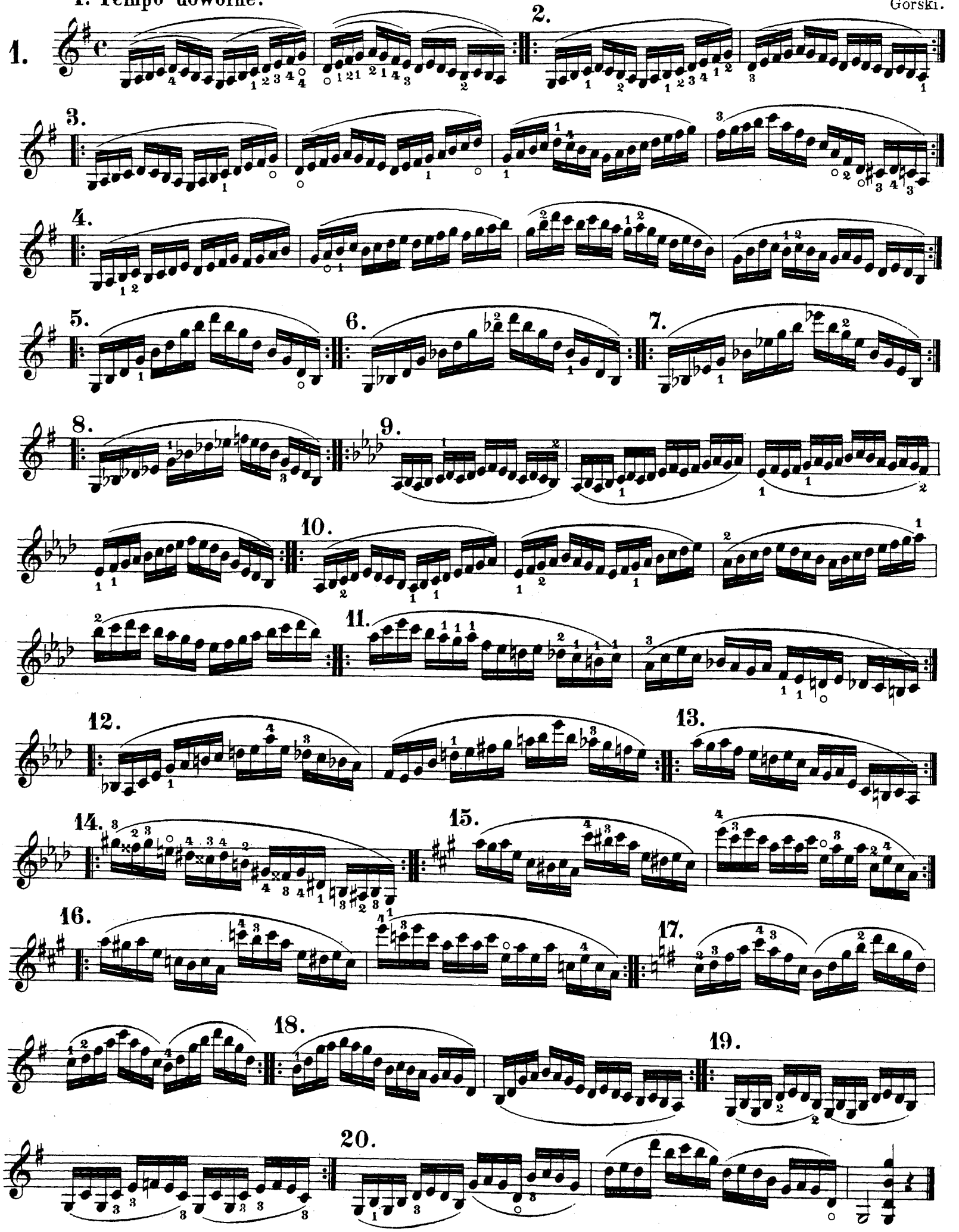

2.

1. poz.

2. poz.

3. poz.

Uwaga. powyższe ćwiczenia należy pracować przez czas dłuższy tak, jak zamieszczone na początku tej części ćwiczenia Schradiecka.

3.

Allegretto.

Beriot.

Moderato.

Dont.

4.

p Koncem sm.

dolce

cresc.

f

p

dim.

p

f

rit.

Andantino.

5.

pp

cresc.

dim.

pp

dim.

dim.

pp

rall.

Podwójne tony.

David.

1.

Adagio sostenuto.

Bériot.

2.

cresc.

p

p

f

pp

cresc.

f

p

Pozycja IV.

Baillot-Górski.

1.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

Andantino.

Bériot.

2.

Allegro.

3.

Andantino.

Bériot.

4.

p dolce

poco rall.

Allegro risoluto.

Beriot

5.

f

p dolce

f

Moderato.

Panofka.

6.

Var. Ia

Var II.

Allegro.

Spohr.

7.

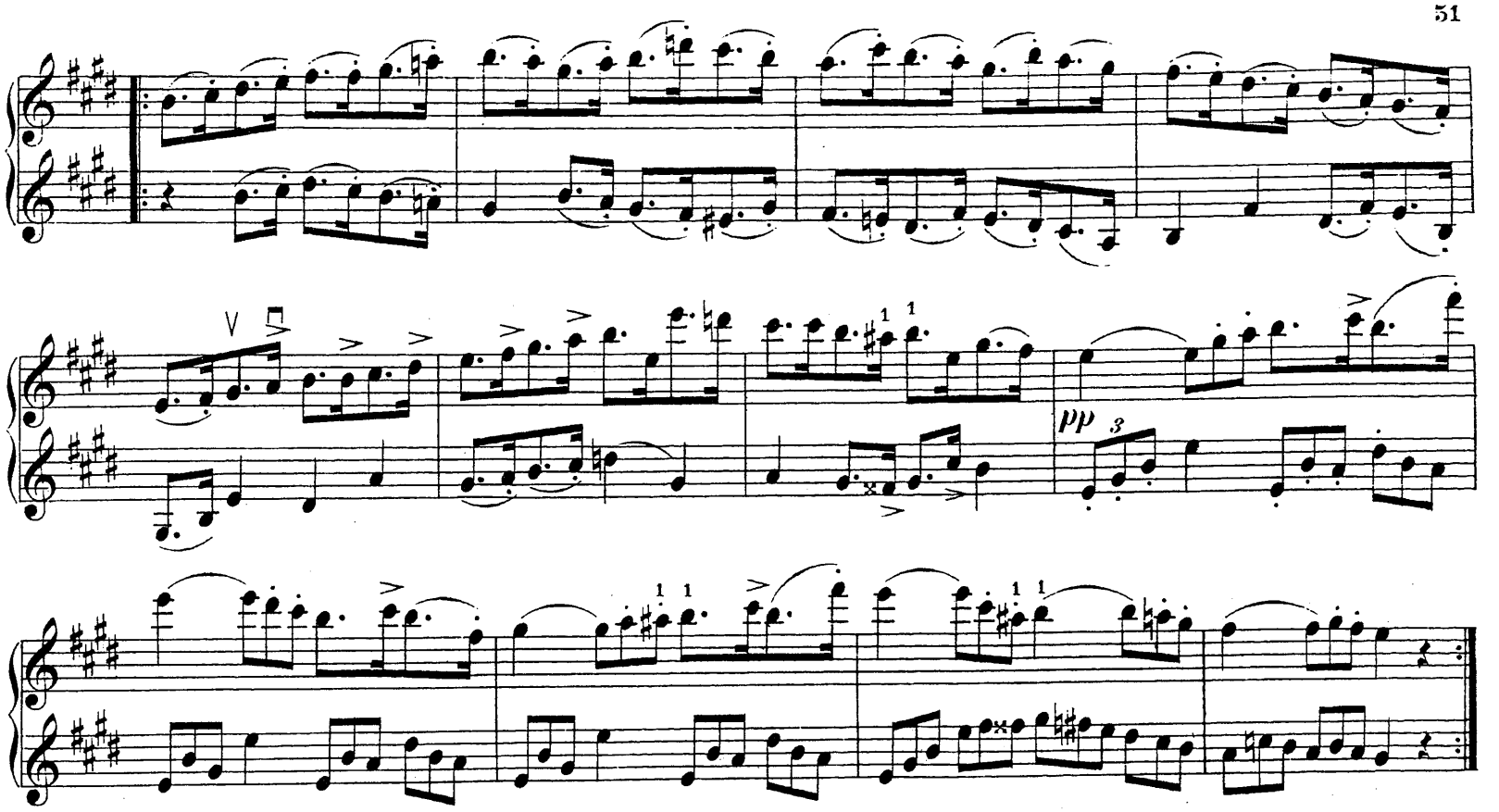

Pozycje mięszane.

Górski.

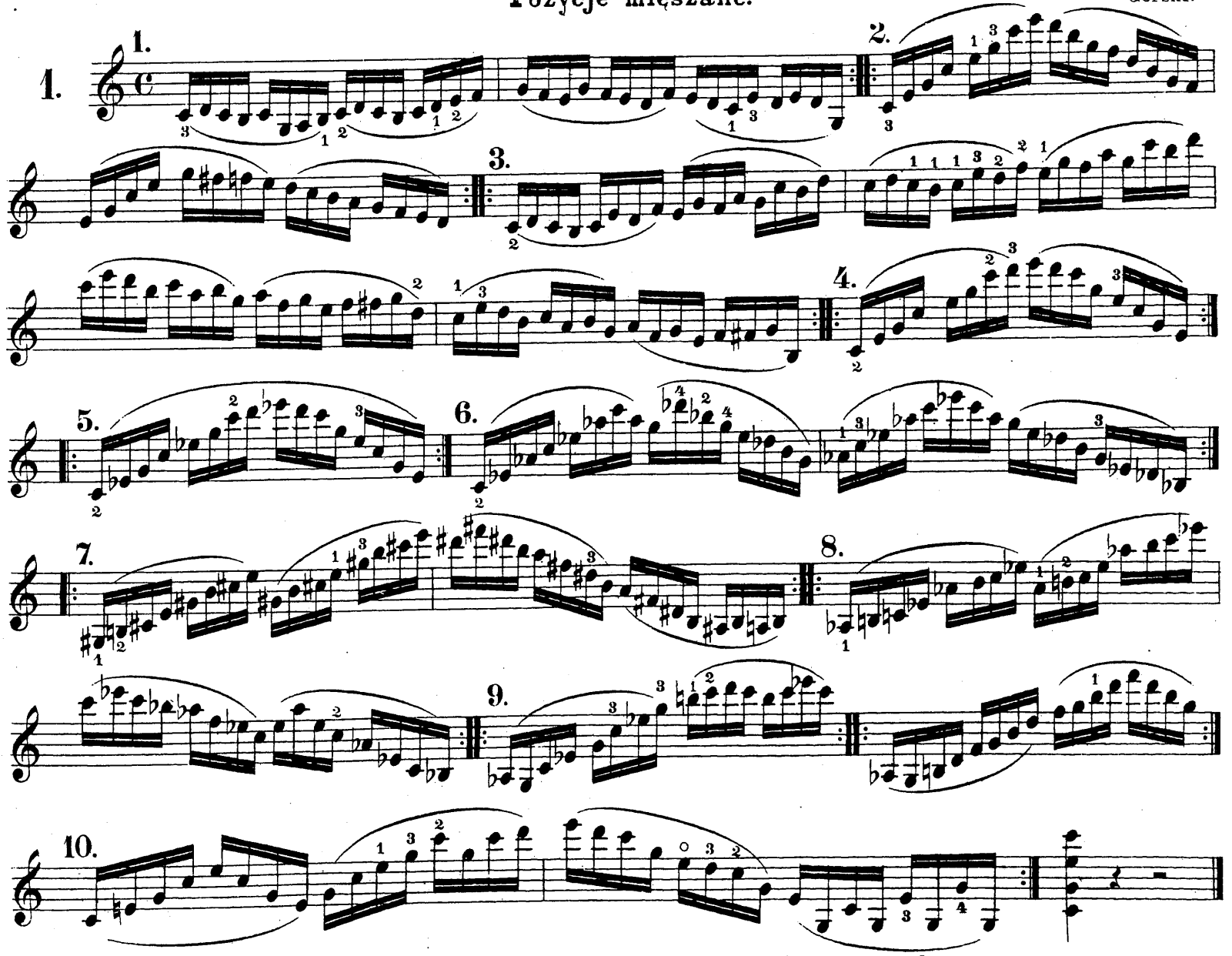

Uwaga umieszczona przy ćwiczeniach w trzeciej pozycji, odnosi się i do powyższych.

Allegro maestoso.

Bériot.

2.

III.

p

f

Moderato e grazioso.

Dont.

3.

p

f

p

f

p

cresc.

f

rit.

p

dimin.

Pozycja V.

Górski.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

Andantino.

Bériot.

2.

largamente

Moderato.

Bériot.

3.

f

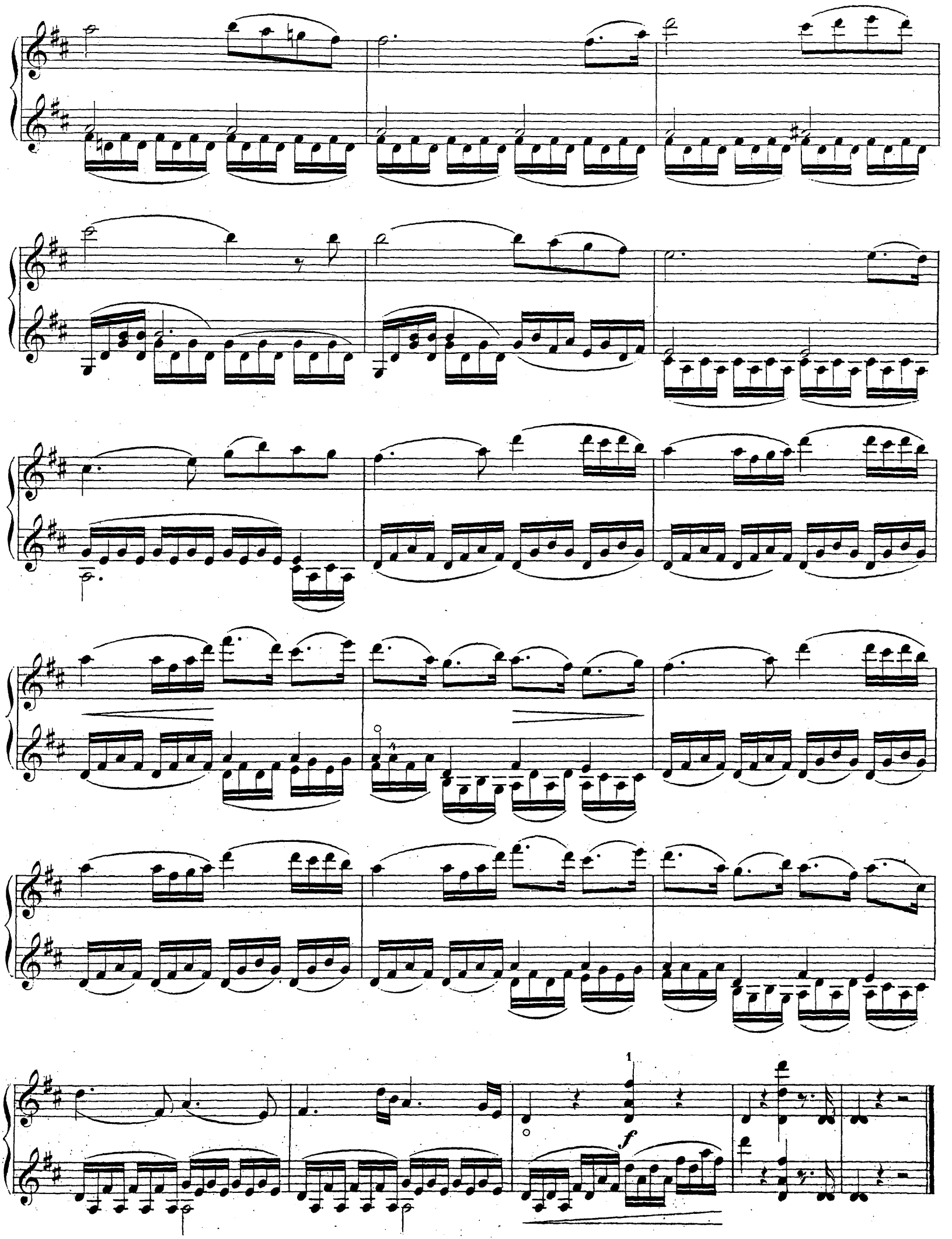
1
f

Allegro.

Spohr.

4.

p

f

f

pp

cresc.

f

ff

decresc.

p

f

Pozycje mięszane.

Gammy dwóoktawowe.

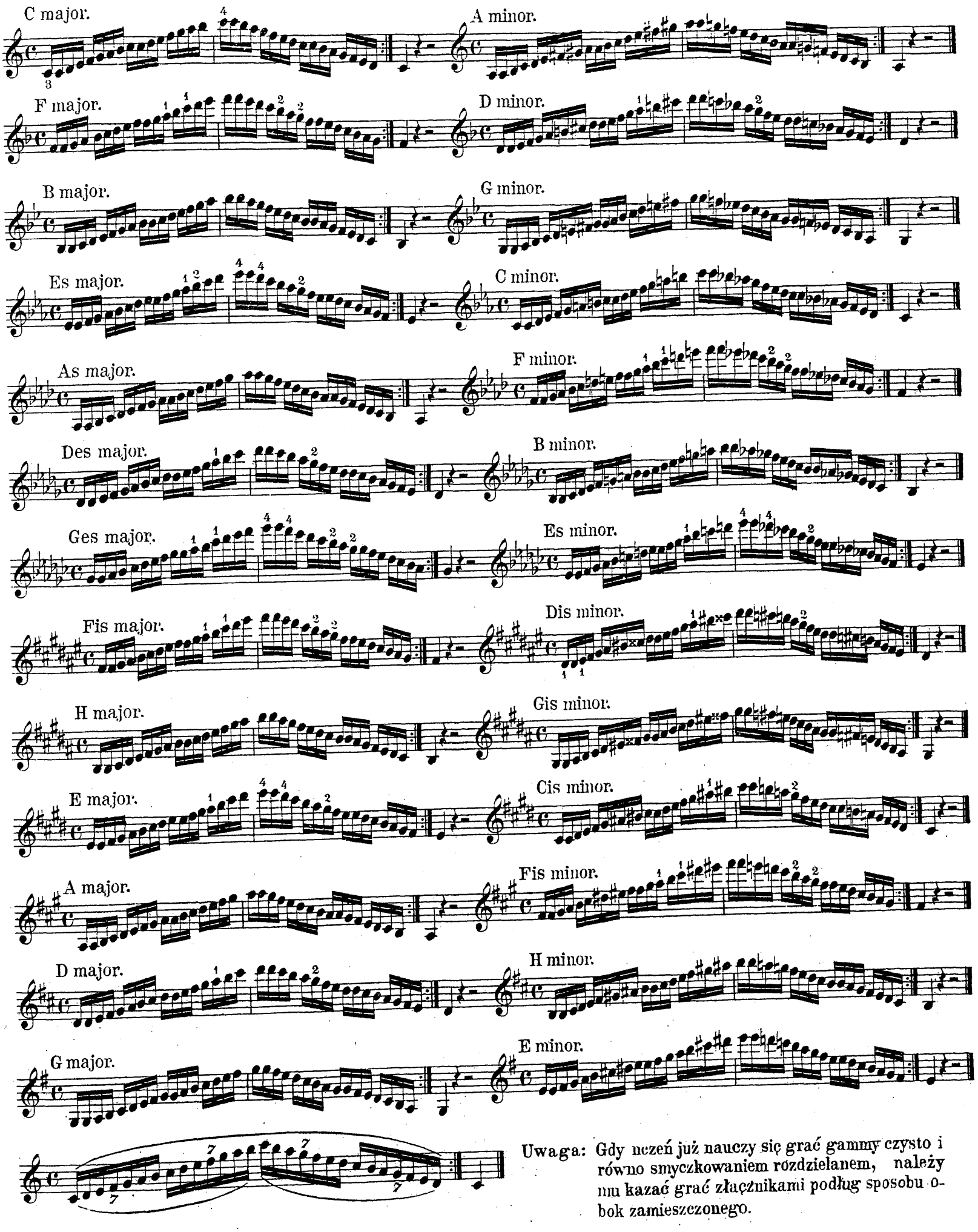

Uwaga: Gdy uczeń już nauczy się grać gammy czysto i równo smyczkowaniem rozdzielanem, należy mu kazać grać złączníkami podług sposobu obok zamieszczonego.

Gammy przez tercje.

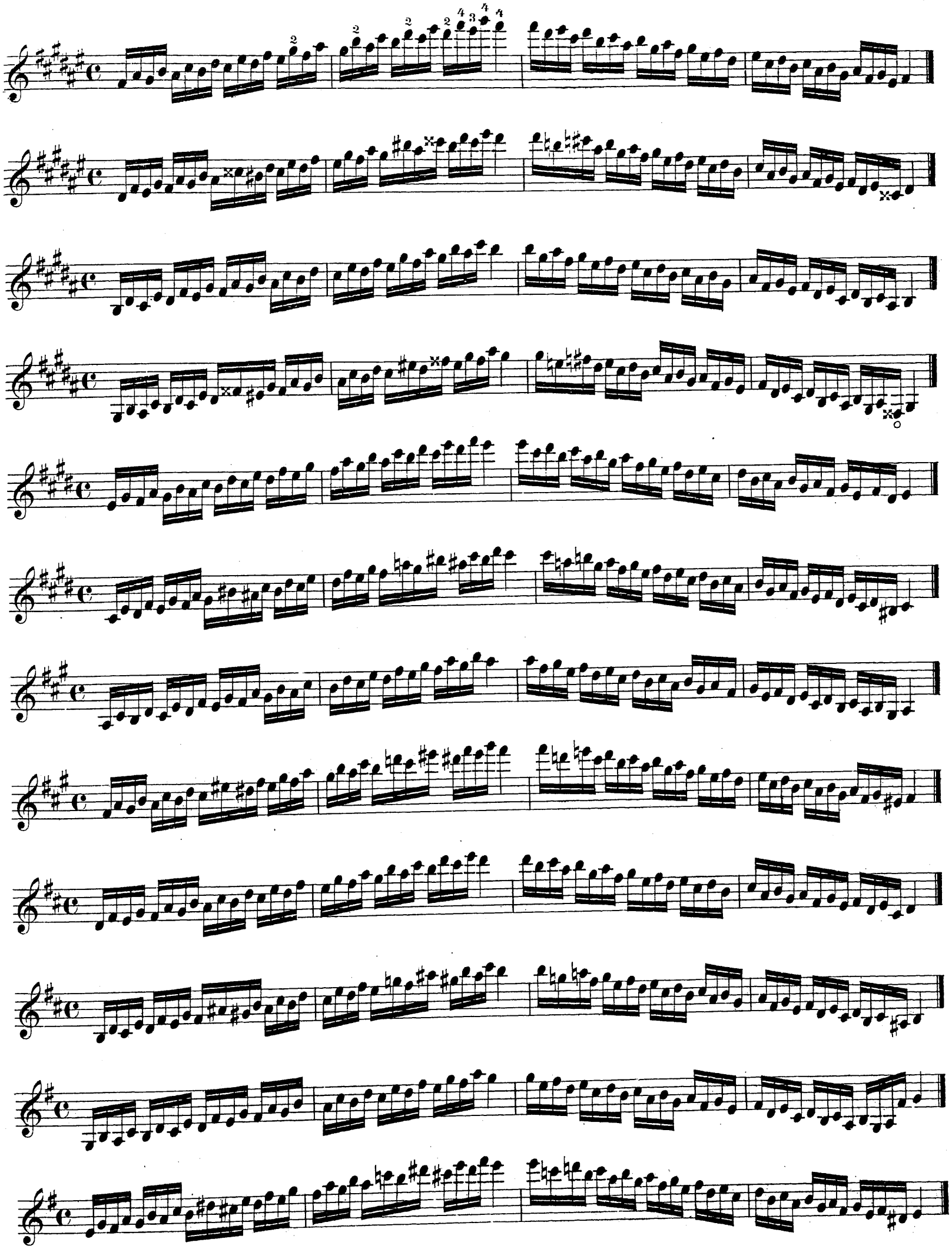

Dalszy ciąg pozycji mieszanych.

Beriot.

1. Andantino.

pizz.

arco

pizz.

arco

Moderato.

Bériot.

2.

f

3.

Andante espressivo.

I.....

II.....

Dont.

Moderato.

Hubert Ries.*).

4.

*) Akompaniament Gorskiego.

p

p

cresc.

f

V poz:

p

p

f

f

tr

tr

tr

tr

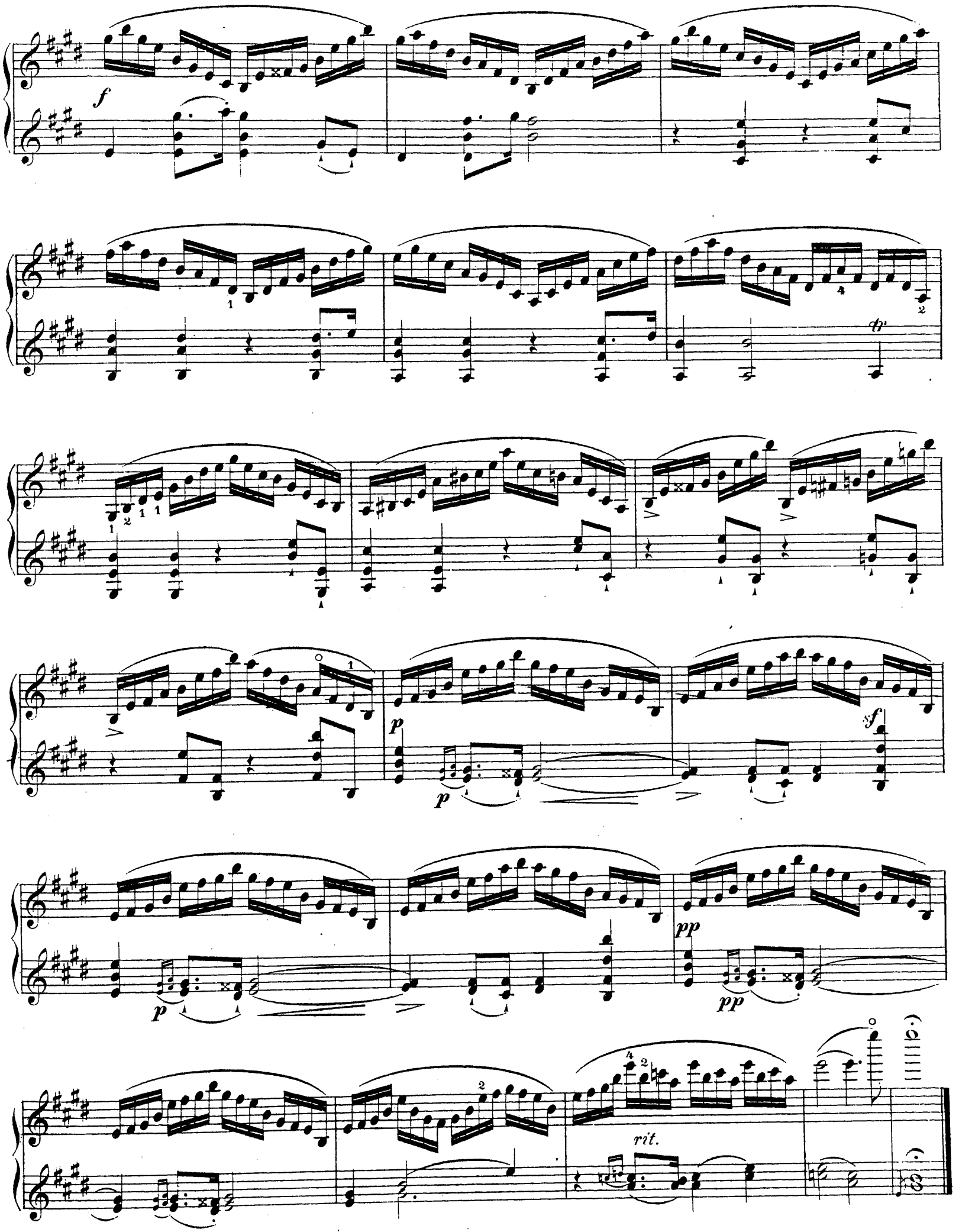
f
p
p
sf
p
pp
pp
rit.

Praktyczna

Szkoła na Skrzypce

Zebrana z rozmaitych najcelniejszych autorów i ułożona

przez

Władysława Górskiego.

Profesora klasy wyższej skrzypcowej w konserwatoryum Warszawskiem

---

Cz. **Wstępna** Podręcznik dla początkowej nauki gry na skrzypcach opracował **Zygmunt Noskowski**	Cena	rs.	1.50
„ I Szkoła dla początkujących	„	„	2.—
„ II „ pięciu pozycyi	„	„	2.25
„ III Przygotowania do Etud Kreutzera, Fiorillego i Rodego	„	„	2.50
„ IV Ćwiczenia w Gamach, zebrał i opracował **Stanisław Barcewicz**	„	„	1 —

WARSZAWA

NAKŁAD FERDYNANDA HÖSICK'A

Дозволено Цензурою
г. Варшава 11 Января 1900 г.

Lit. I. KONARZEWSKIEGO Nowy-Świat 38.

PRZEDMOWA.

Druga część mojéj szkoły poświęcona była nauce pięciu głównych pozycj, w niniejszej zaś trzeciéj części, oprócz głównych - traktowanych w sposób trudniejszy - umieściłem i dodatkowe pozycje, ażeby przez to dać uczniowi nieograniczone już pole do działania na obszarze całej skali skrzypcowéj.

Jednakże obznajomienie ucznia z pozycjami nie było tutaj jedynym moim celem; pozycje w niniejszéj części stanowią tylko tło, na którem umieściłem rozmaite ćwiczenia poświęcone rozwojowi mechanizmu lewéj i prawéj ręki.

Uczeń po przegraniu tej części, a nawet przed jéj zupełnem skończeniem, będzie się mógł z łatwością zabrać do grania **znanych** etud **Kreutzera, Fiorillego** i **Rodego.** Etudy tych trzech mistrzów wnauce skrzypcowéj po - minąć się nie dadzą, a niestety, pomimo swej znakomitej wartości nie są systematycznie ułożone: obok bardzo łatwych można między niemi spotkać bardzo trudne i - co za tem idzie - wymagające odpowiedniego przygotowania.

Sądzę że trzecia część mojej szkoły najzupełniej do owego przygotowania wystarczy.

Za materjał posłużyły mi tutaj utwory dawnych i współczesnych autorów, jako to: **Geminiani'ego, Bendy, Campagnoli'ego, Spohr'a, Dont'a, Alard'a, Leonard'a, Bériot'a, Kayser'a** i **Schradieck'a.**

Warszawa, 15. Czerwca **1885** r. **Wł. Górski.**

Ćwiczenia codzienne.

Górski

Uwaga. Przy wykonywaniu niniejszych ćwiczeń ręka lewa powinna zachować swobodę i spokój.

Uwaga. Wszelkie zwroty smyczka wykonywać tylko za pomocą zgięcia ręki (poignet.)

Etudy w pierwszéj pozycji.

Allegro.

Campagnoli.

1.

Uwaga. Ręka lewa przy wszelkich biegnikach powinna zachować spokój i swobodę.

Alard.

Larghetto.

2.

dolce

cresc.

f

poco rall.

Iº tempo.

cresc.

Bériot (akompaniament Górskiego)

Moderato.

3. **Uwaga.** Przy zwrotach smyczka ręka prawa powinna zachować swobodę we wszystkich stawach.

Fine. *p*

D.C. al Fine.

Allegro moderato.

Alard.

4.

f

pp

cresc.

f

dd

pp

cresc.

f

pp

cresc.

f

cresc.

dim.

f

ritenuto

Powyższą etudę grać także spiccato, następującym sposobem.

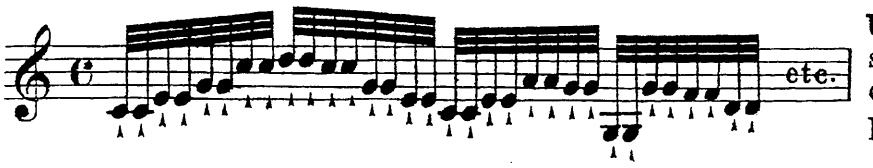

Uwaga. Spiccato nie wymaga żadnych sztucznych środków: sama elastyczność smyczka przy swobodnych a szybkich poruszeniach wystarcza do najlepszego spiccato.

5. **Moderato.**

Końcem smyczka.

Spohr.

Andante.

6.

p *cresc.* *decresc.*

p *cresc.* *f* *p*

Koncem sm.

pp

cresc. *f* *decresc.* *p*

cresc.

decresc.

pp

cresc.

decresc.

p

cresc.

f

p

p

pp

Allegro moderato.

Alard.

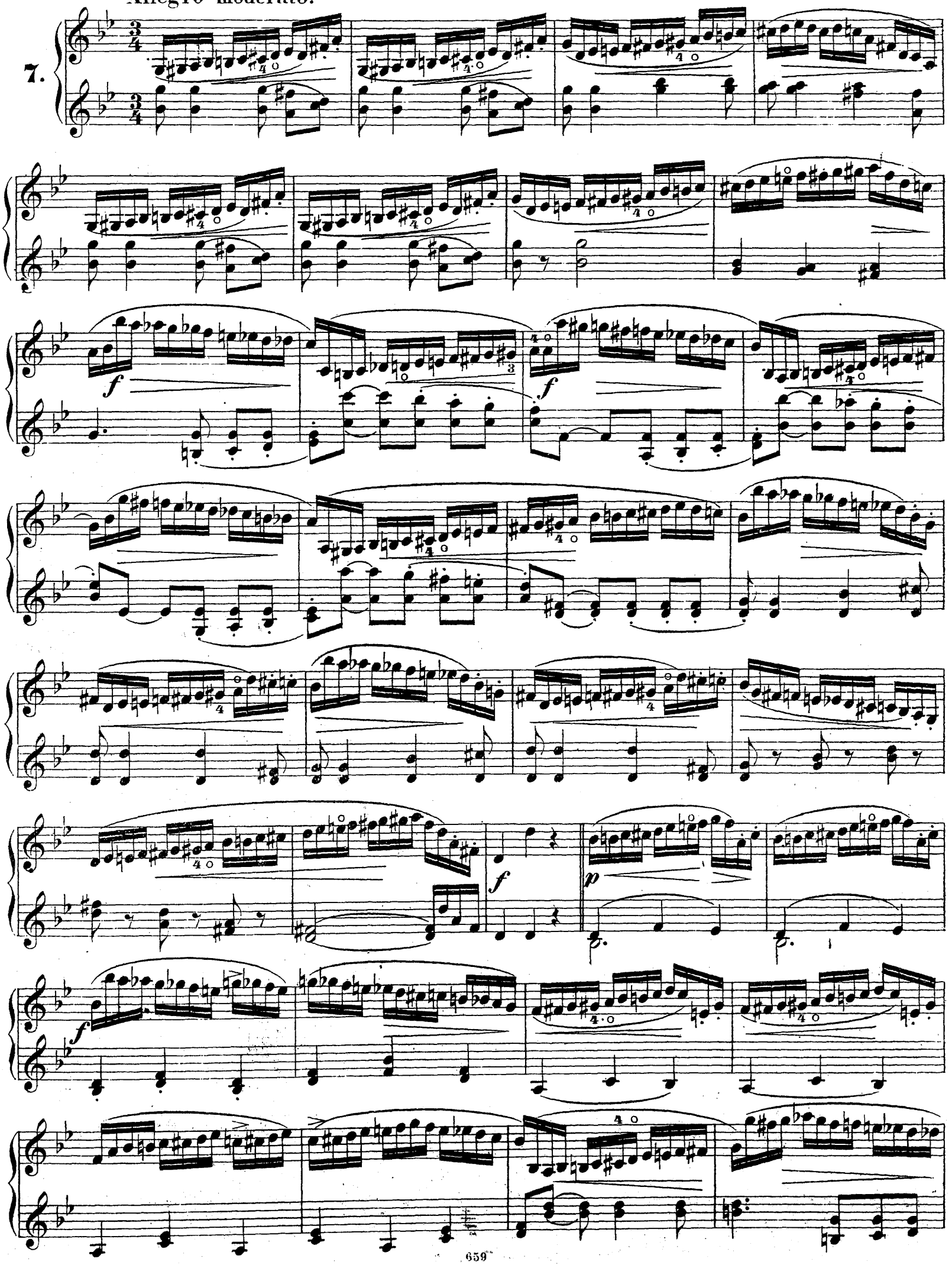

Benda (akompaniament Górskiego).

8. **Moderato.**

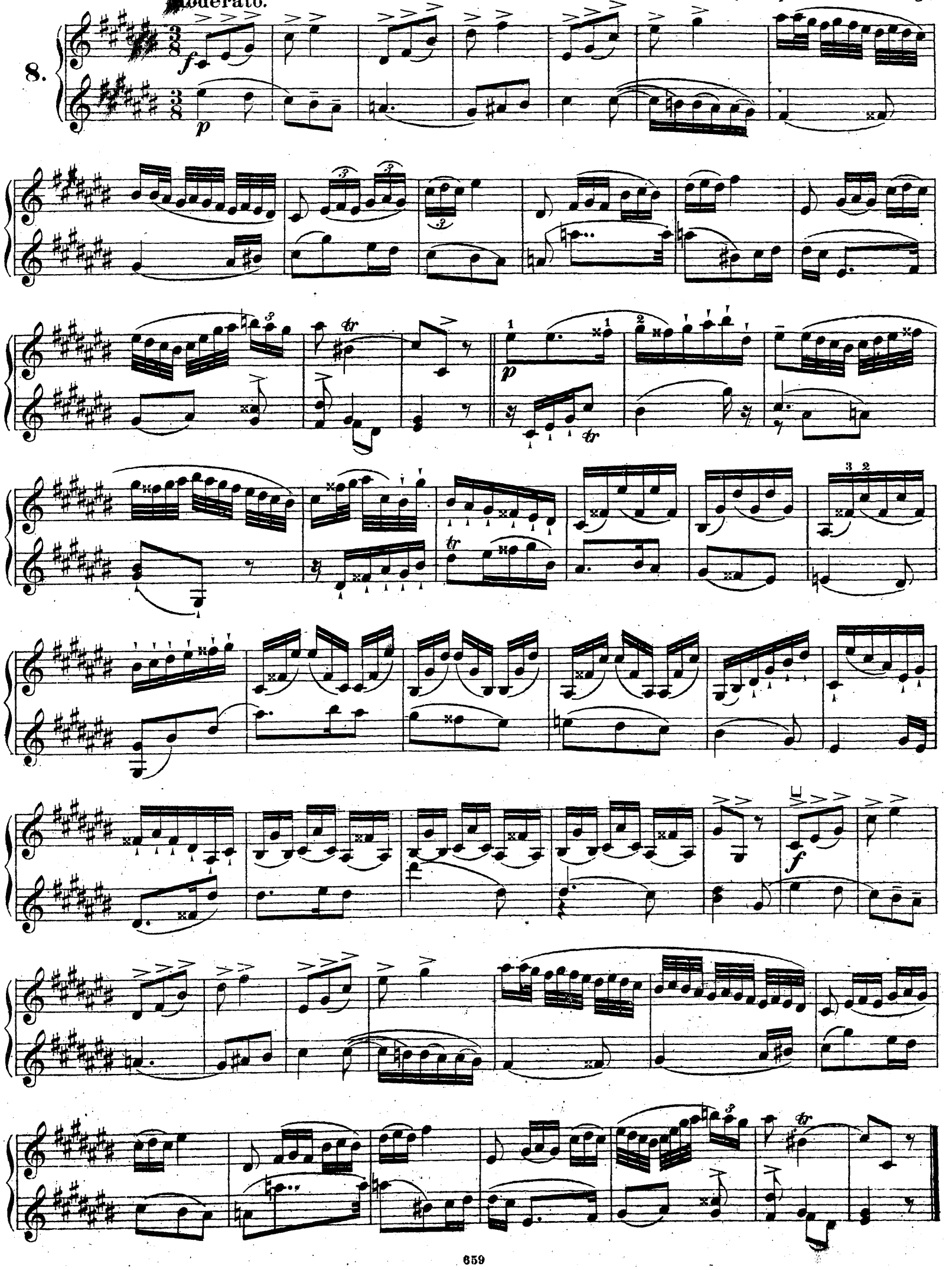

Allegretto.

Spohr.

9.

p

pp

cresc.

f

decresc.

p

cresc.

f

Staccato.

Uwaga. Staccato wypływa z krótkiego a sprężystego nacisku na smyczek wielkiego i wskazującego palca. Cała prawa ręka jak zawsze tak i przy staccacie powinna być swobodna.

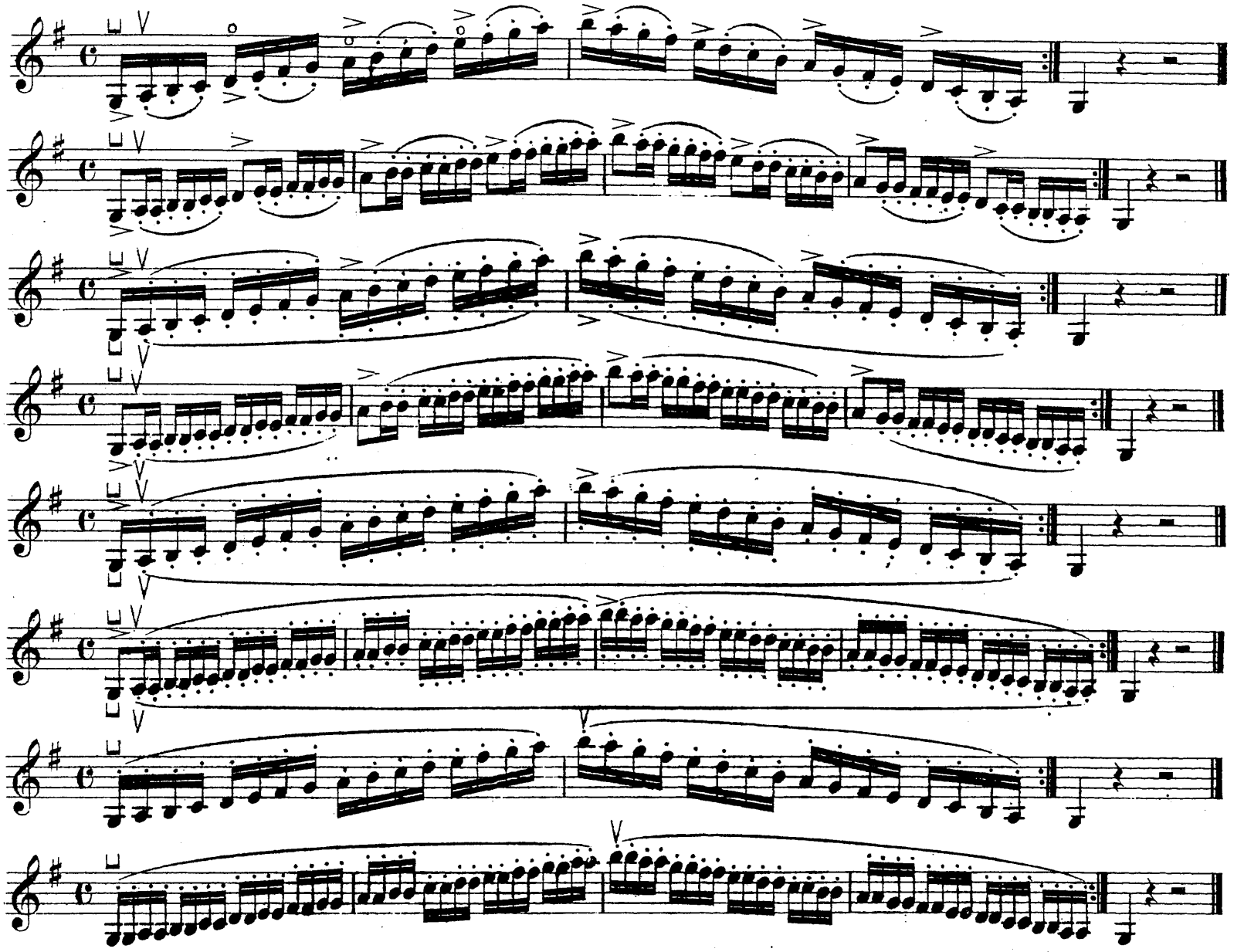

Uwaga. Przy staccacie prędkiem używać jak najmniej smyczka.

Moderato. Górski.

10. **Uwaga.** Ponieważ w tej etudzie staccato nie jest prędkie, więc używać sporo smyczka i silnie akcentować.

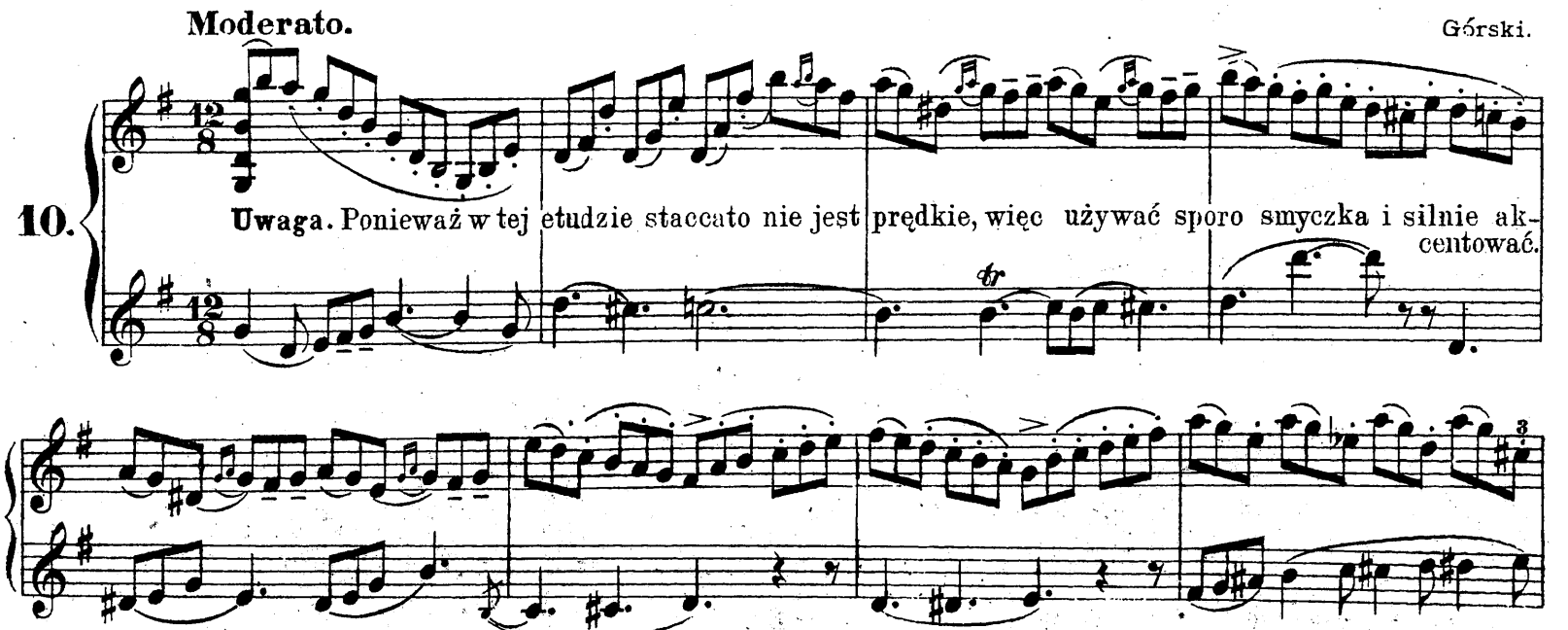

poco rit.

Ćwiczenia w drugiéj pozycji.

J. Schradieck.

1.

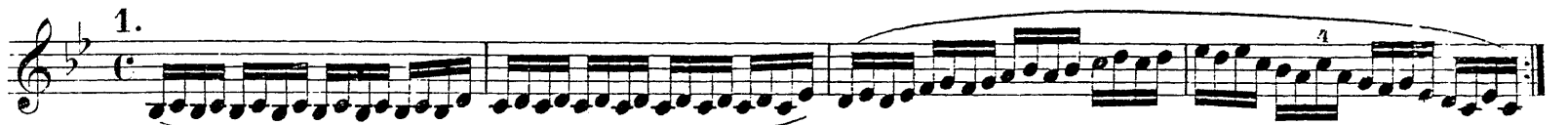

2.

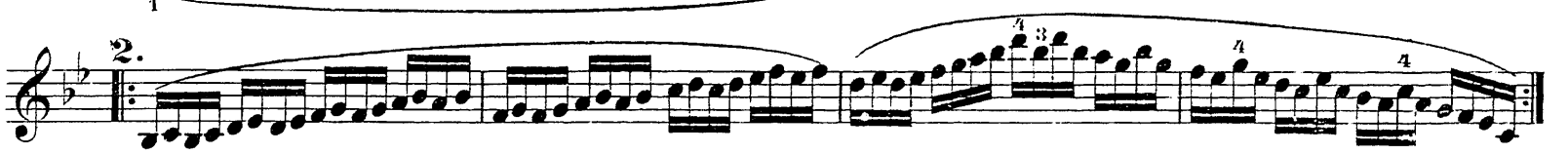

3.

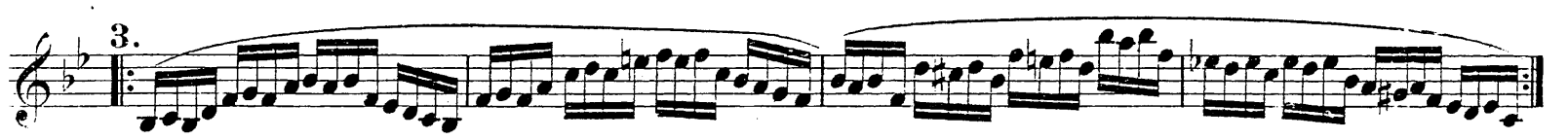

4.

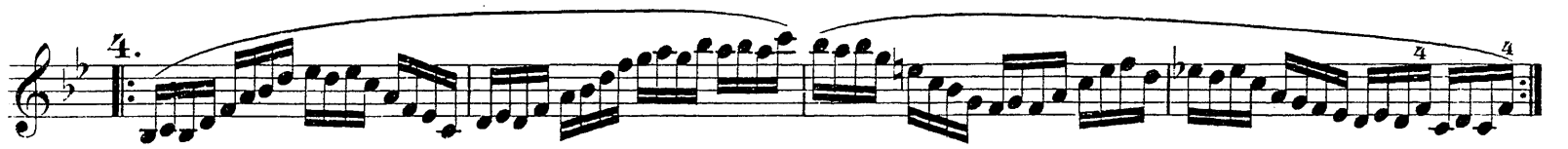

5.

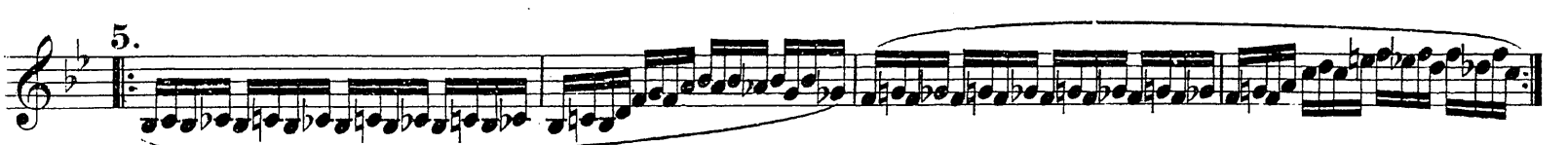

6.

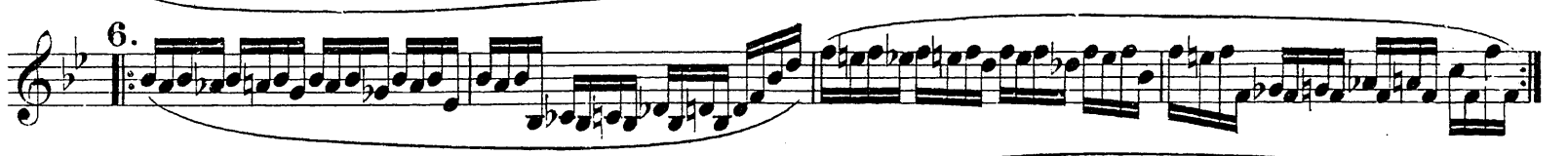

7.

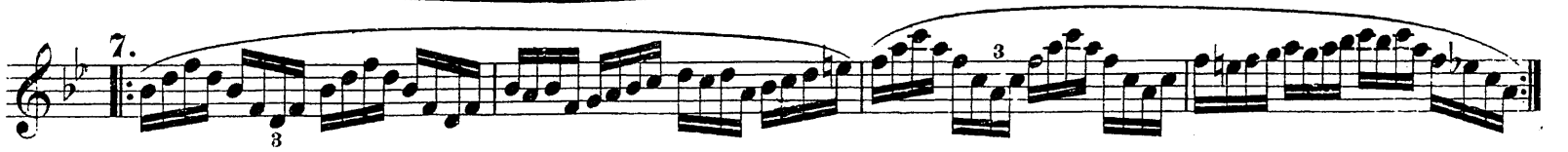

8.

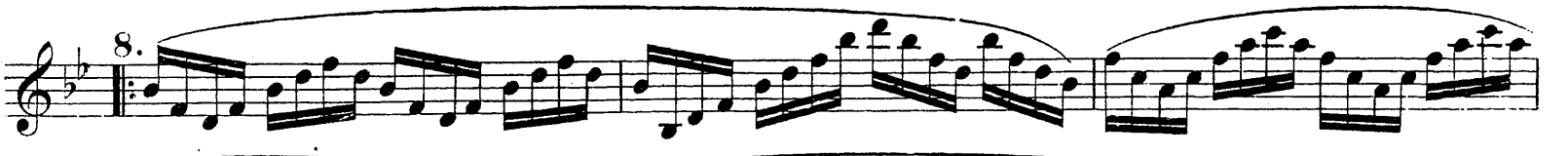

9.

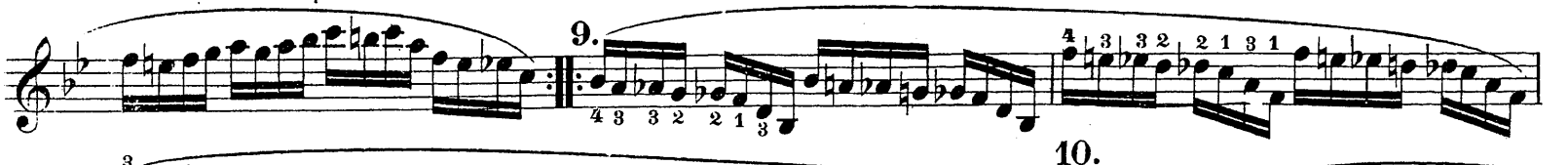

10.

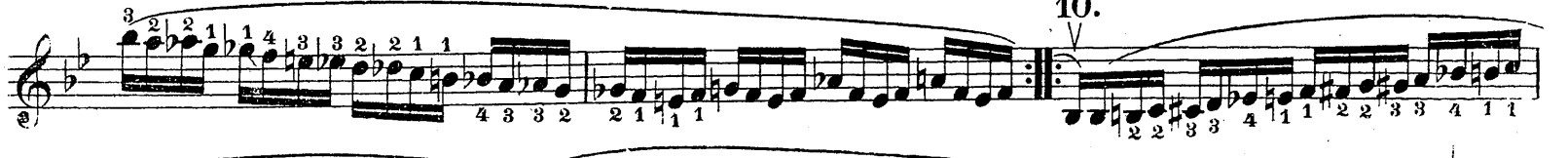

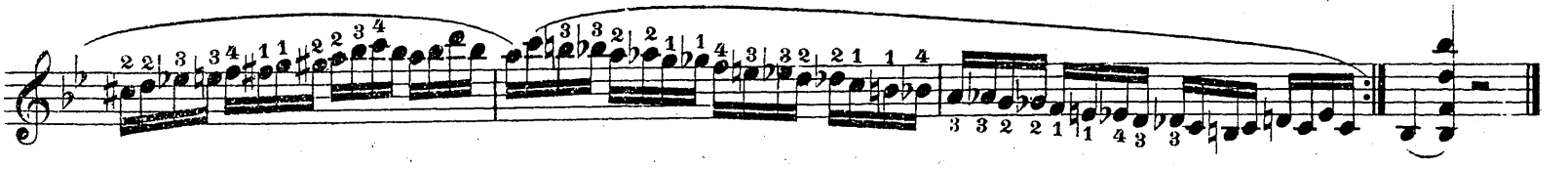

Etudy w drugiéj pozycji.

Spohr.

1. Allegro

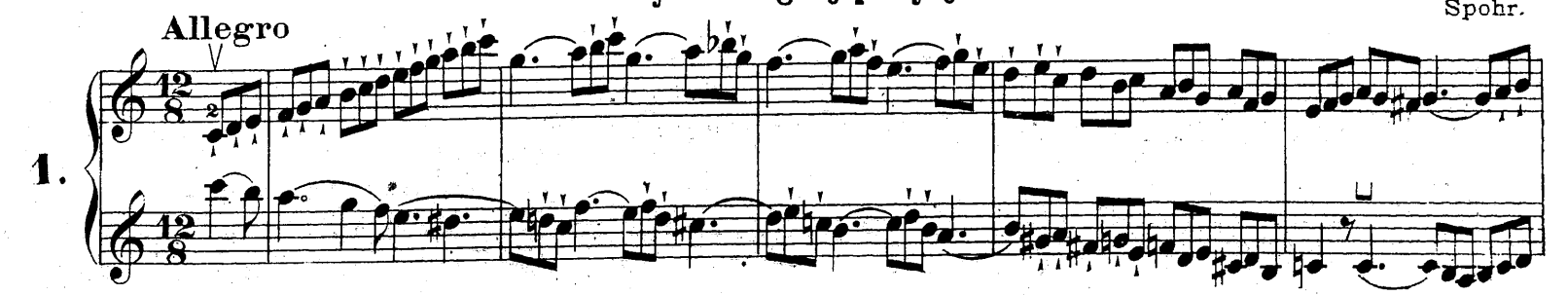

cresc.

f

p

Moderato.

Alard.

2.

pp pizz. arco pizz. arco

pizz. arco pizz. arco

pizz. arco pizz.

mf arco

pp pizz. arco pizz. arco

pizz. arco pizz.

pp

arco pizz. arco *cresc.* pizz.

pp
arco
sf
sf
cresc.
f
pp
cresc.
f
poco rall.
pp
pizz.
arco
pizz.
arco
pizz.
arco
pizz.
arco
pizz.
mf
arco
cresc.
smorz.

Risoluto.

Campagnoli.

3.

f

f

Fine.

TRIO.

f

D. C. al Fine.

Allegretto.

Spohr.

4.

p

p

Allegro.

Spohr

5.

Etudy w pozycji trzeciéj.

Allegro.

Spohr

1.

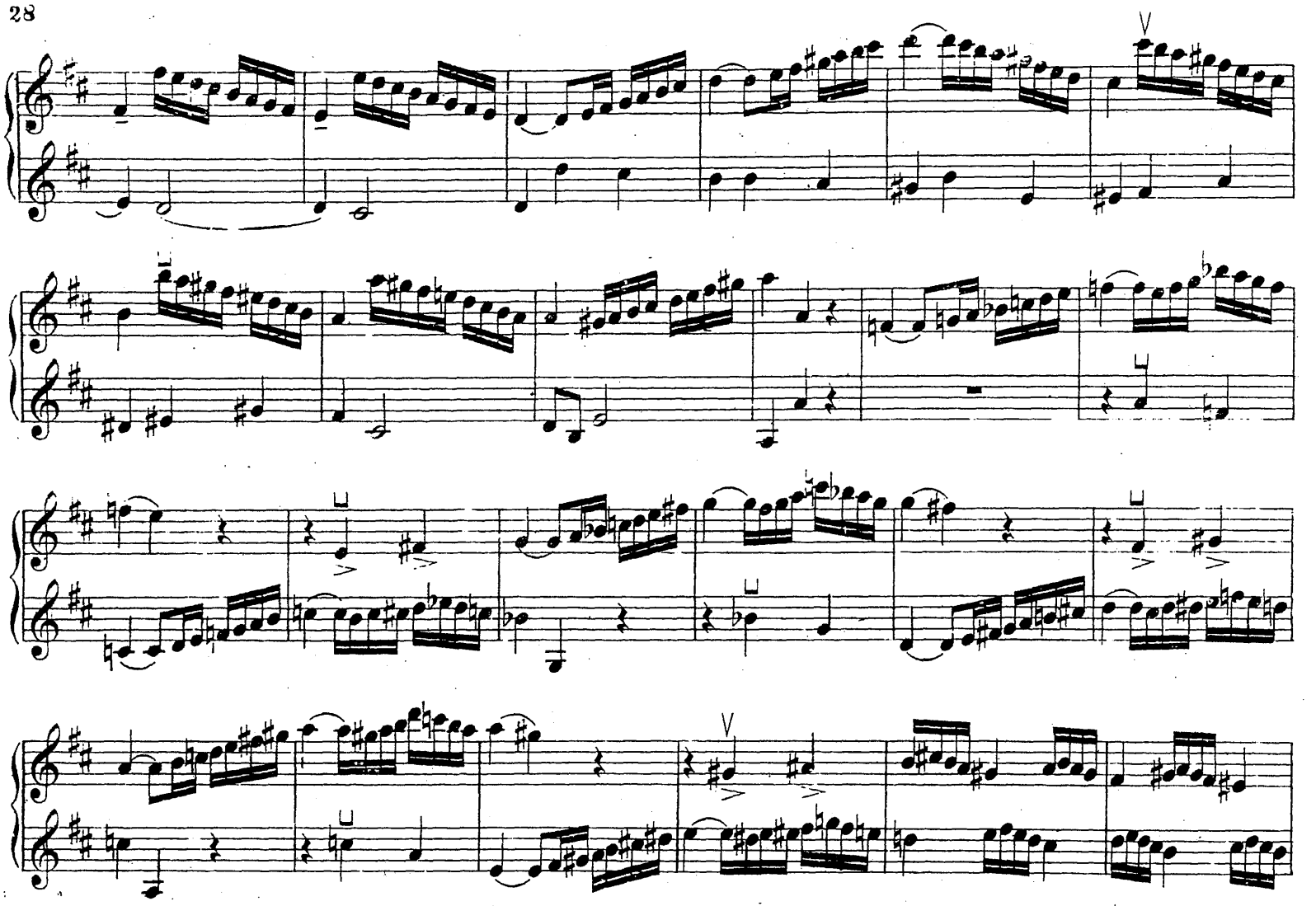

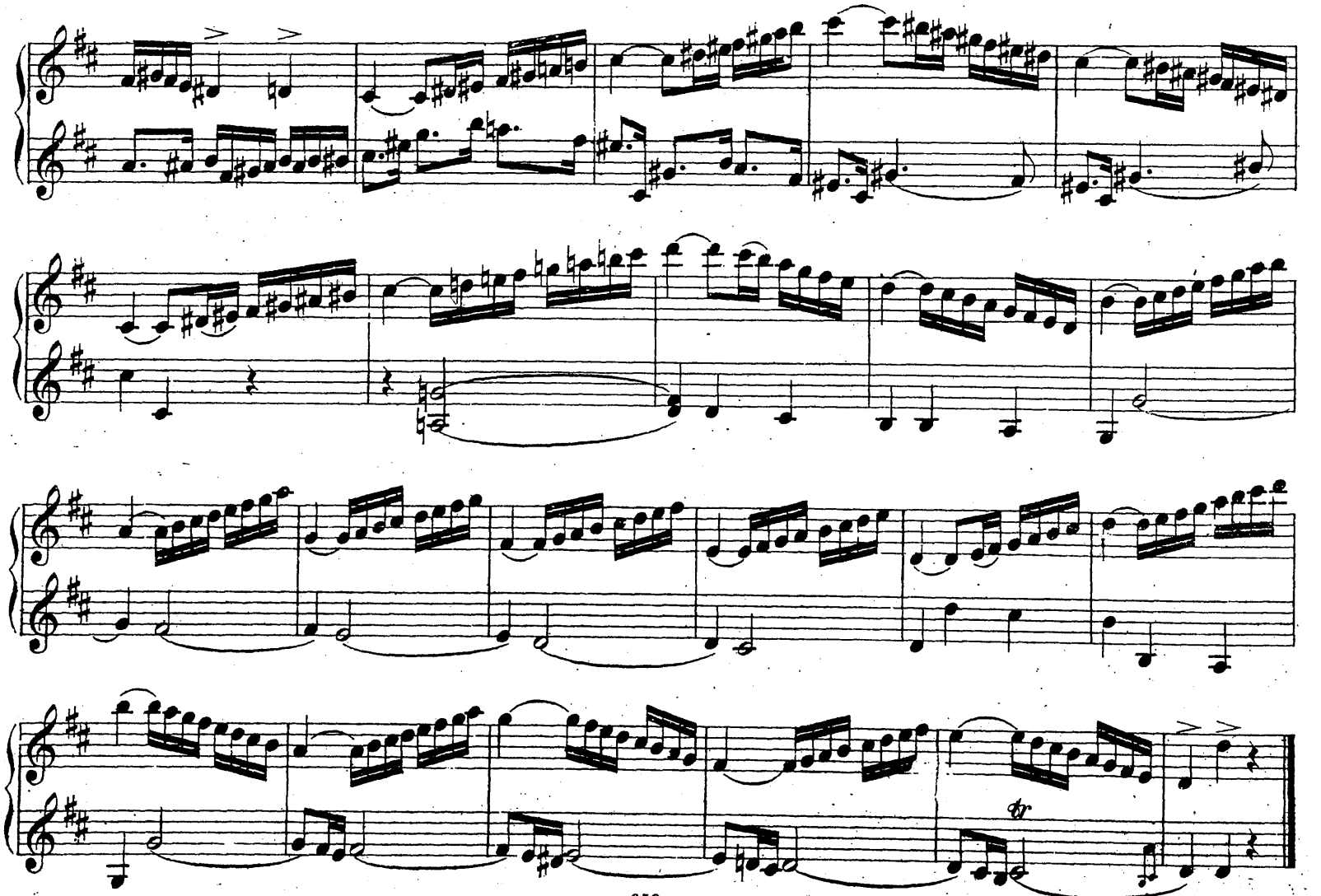

Spohr

Allegretto.

2.

p

cresc.

cresc.

f

Ćwiczenia w pozycjach mięszanych.

Schradieck.

2.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.

Etudy w pozycjach mięszanych.

Bériot.

Moderato.

1.

Andante sostenuto. Alard.

2.

f

f

f

f

morendo

Geminiani.

Adagio expressivo.

3.

p *cresc.* *cresc.*

tr

p cresc.

tr *tr* *tr*

Etudy w pół-pozycji.

Kayser.

Moderato.

1.

p *cresc.*

f *dim.* 1. *p* 2. *p* *cresc.*

f *dim.* *cresc.* *f* *dim.* *p*

dim. *p*

cresc. *f*

p

Allegro.

Alard

2.

pp

f

f

p

Ćwiczenia w pozycji czwartej.

Schradieck.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

Etudy w czwartej pozycji.

Campagnoli.

Allegro assai.

1.

Tempo di Menuetto.

2.

tr

Fine.

dolce.
pp

sf

cresc.

f

tr

cresc.

poco rall.

a tempo
pp

pp

tr

dim.

D.C. al Fine.

Ćwiczenia w piątej pozycji.

Schradieck.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.

Etudy w piątej pozycji.

Leonard.

Moderato.

1.

sostenuto

dolce

p

p

dolce

p

pp

poco rall.

Cwiczenia w pocycjach mięszanych.

Schradieck.

1. IV III
2. IV III
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16. III

Etudy w pozycjach mięszanych.

Alard.

Maestoso.

1.

pp

cresc.

cresc.

pp

IV

pp

cresc.

dim.

pp

cresc.

dim.

2. **Moderato.**

pizz.

arco

f

pizz.

arco

1. 2.

3.

Grazioso.

p

tr

tr

rit.

Górski.

4.

Moderato e risoluto.

f

p

cresc.

Vivo.

Fine.

Agitato.

rit.

a tempo

D.C.al Fine.

Ćwiczenia w szóstej pozycji.

Górski.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

Etudy w szóstej pozycji.

Moderato e scherzando.

1.

f

f

f

f

mf

mf

p

cresc.

f

f

Kayser.

Allegro non tanto.

2.

p

pp

f

Ćwiczenia w pozycjach mięszanych.

Górski.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

Allegretto.

Etudy w pozycjach mieszanych.

Spohr.

1.

2. Allegretto.

p

pizz.

cres -

- cen - - do

f

dimin.

arco

poco ritard.

a tempo

pizz.

cresc.

pp

cres - - -

cen - - do

II

pp

cres - - -

- cen - - do

f

arco

Dont.

3.

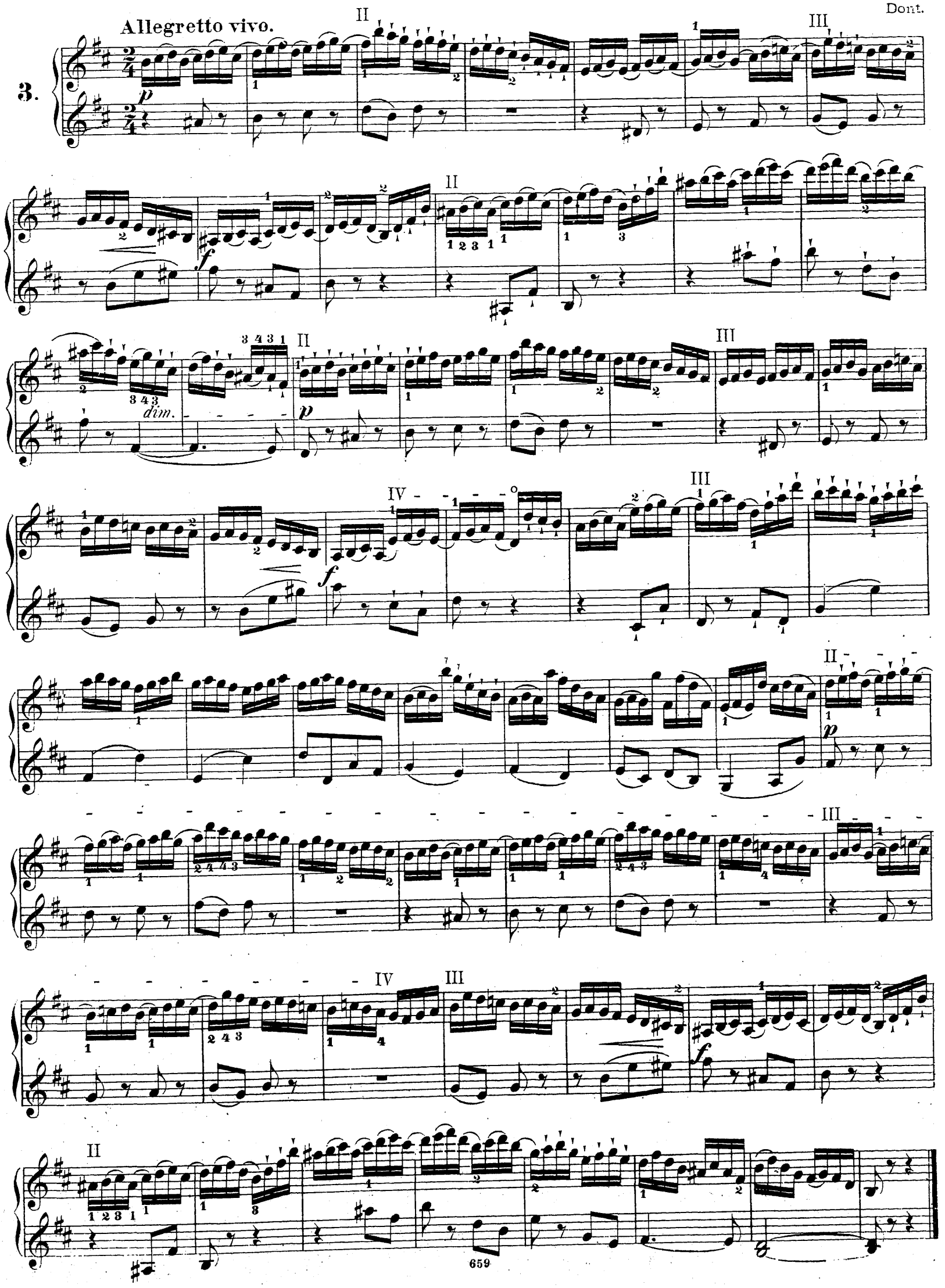

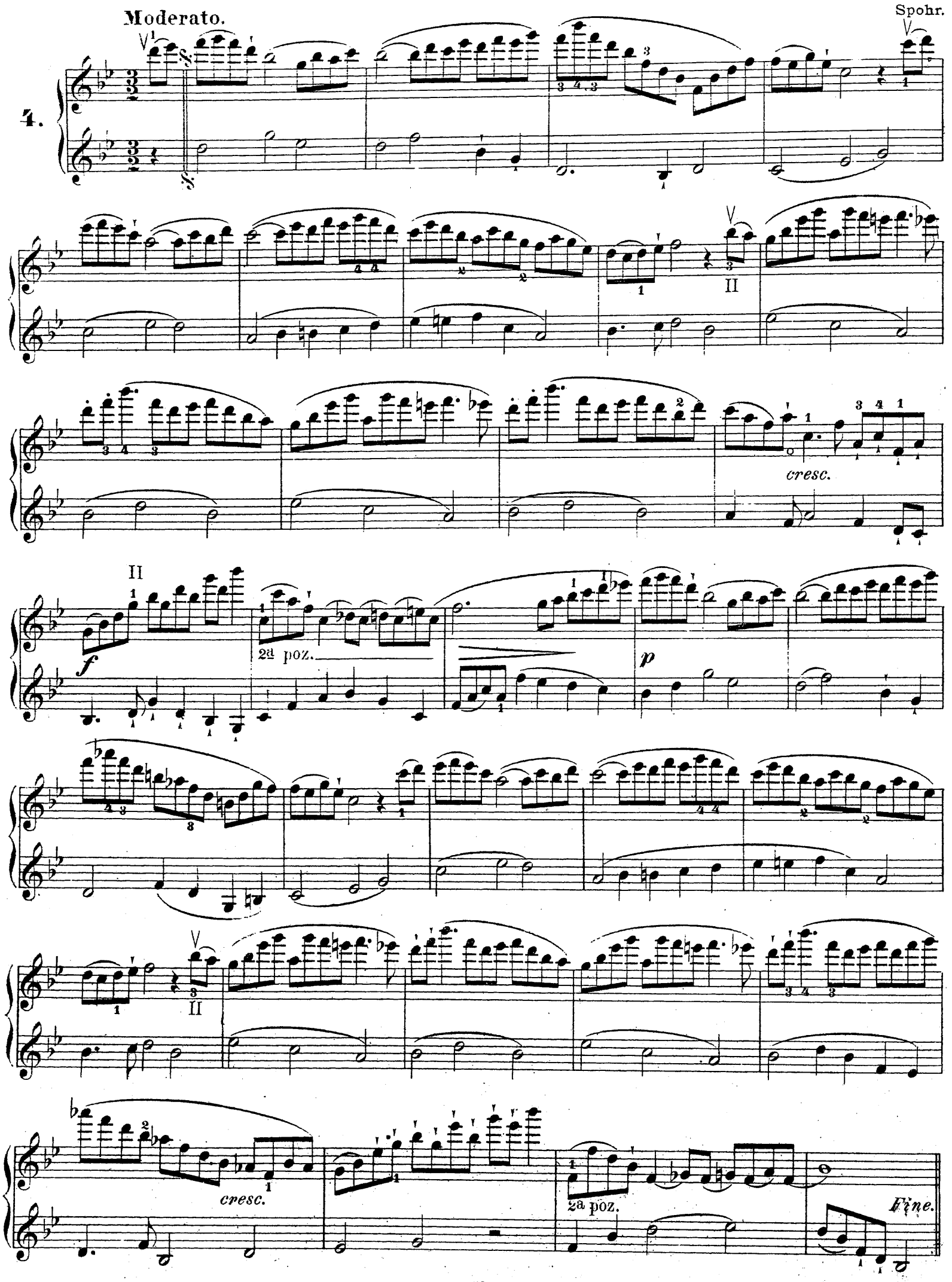
Moderato.
Spohr.
4.
II
cresc.
II
f
2a poz.
p
II
cresc.
2a poz.
Fine.

p

cresc.

f

p

3a poz

cresc.

f

cresc.

f

dim.

p

D.C. al Fine.

Ćwiczenia w siódméj pozycji.

Górski.

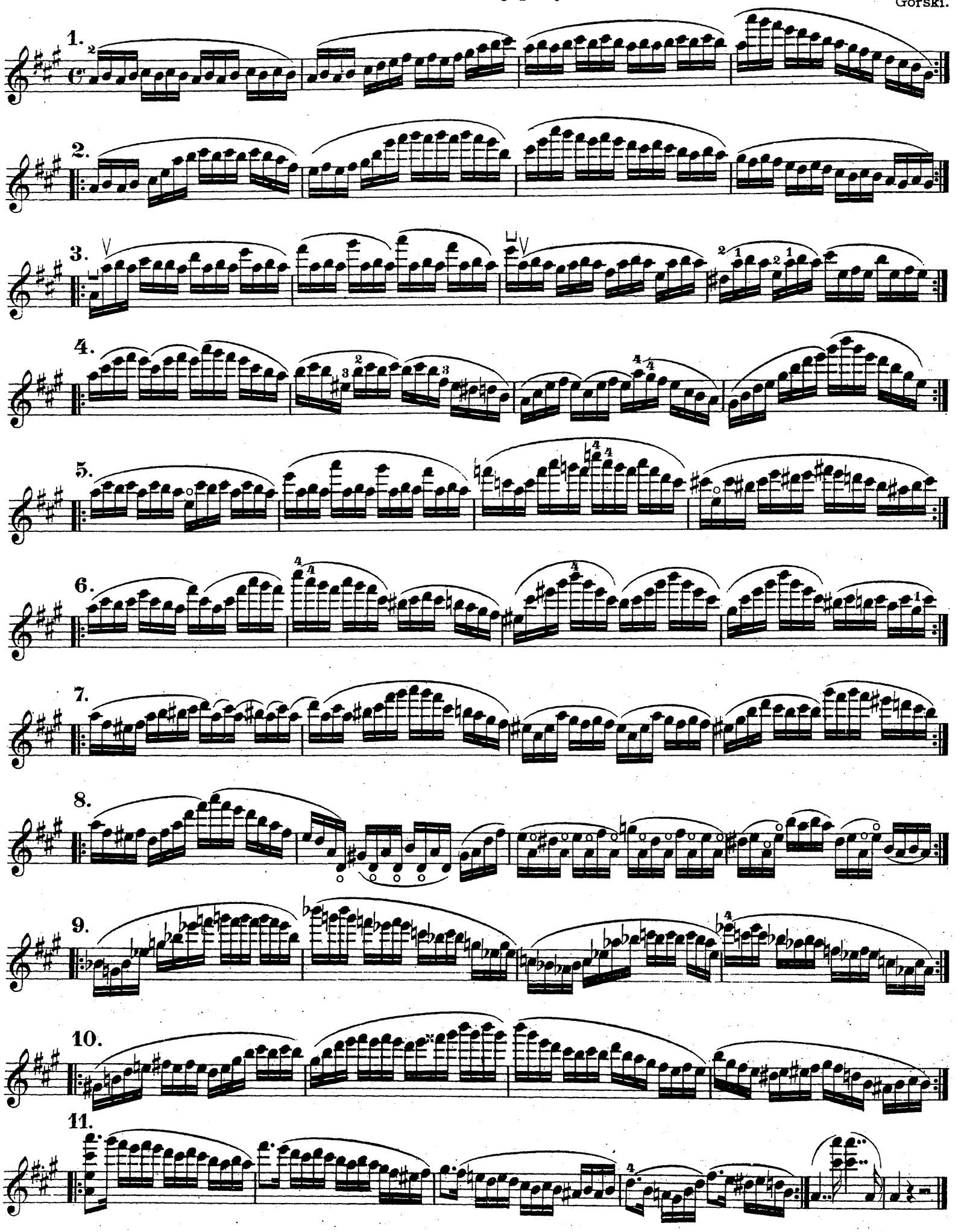

Etudy w siódméj pozycji.

Campagnoli.

Tempo di Menuetto.

1.

f

Fine.

Trio.

f

D. C. al Fine.

Górski.

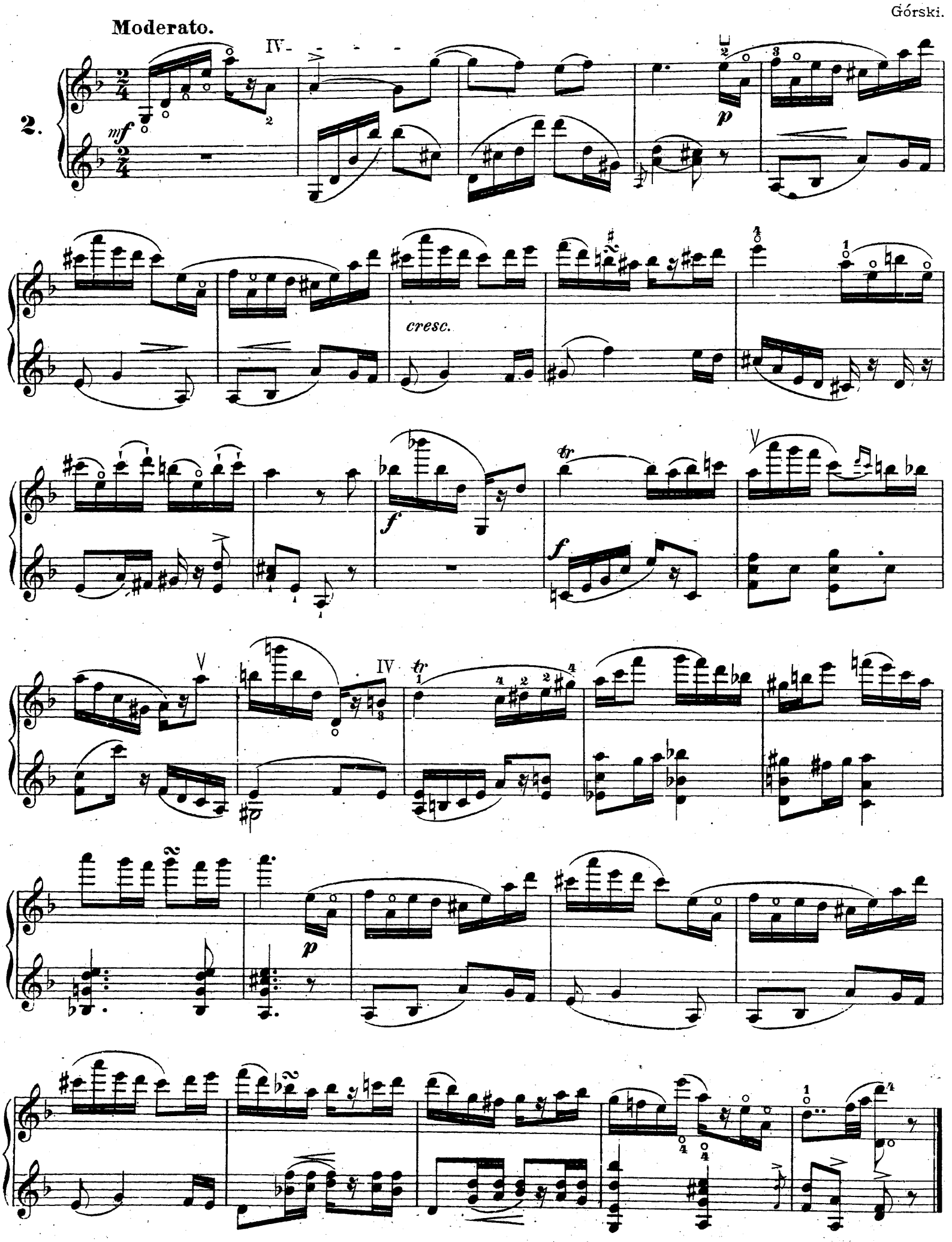

Ćwiczenia w pozycjach mięszanych.

Campagnoli.

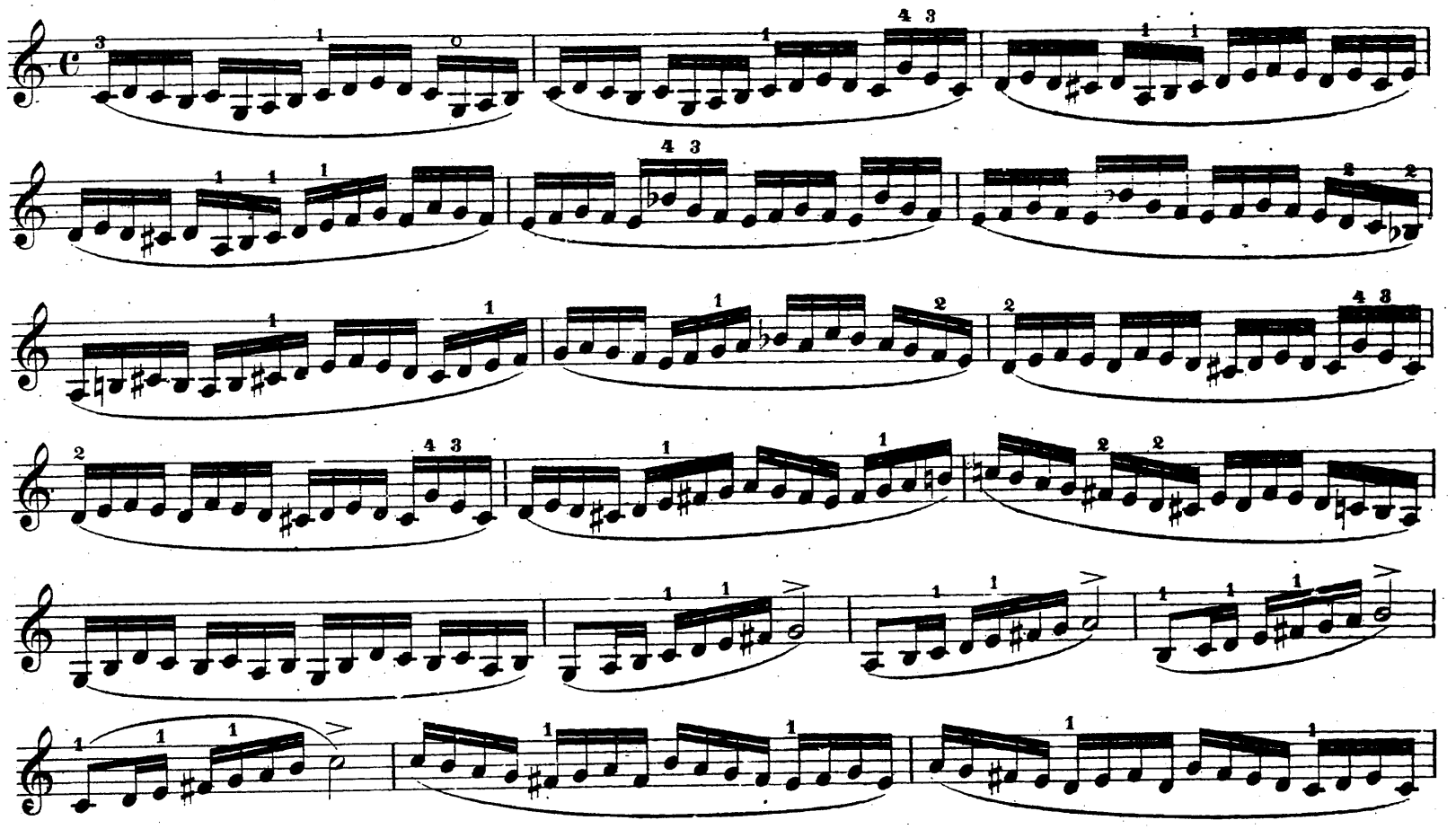

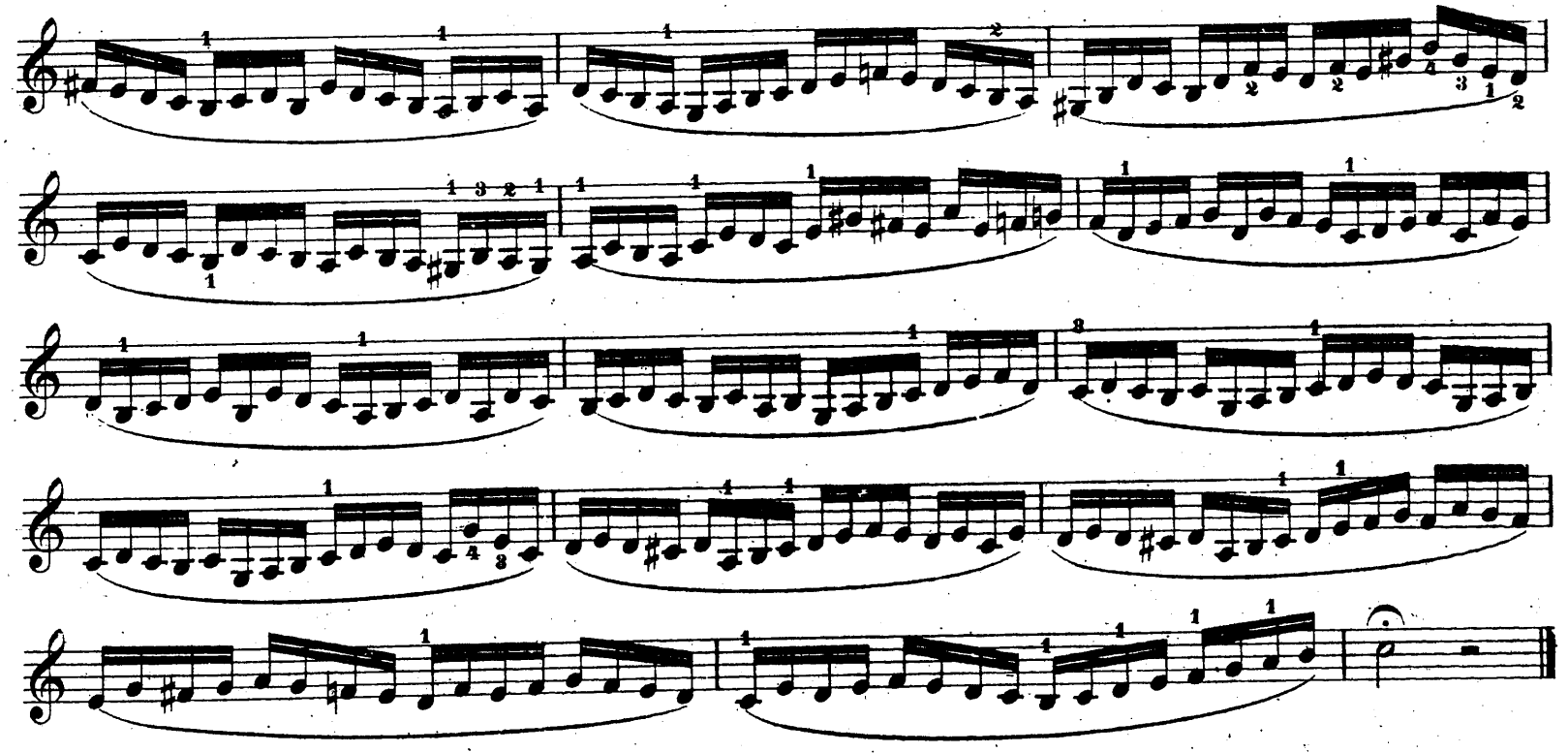

Etudy w pozycjach mięszanych.

Bériot.

Allegro moderato.

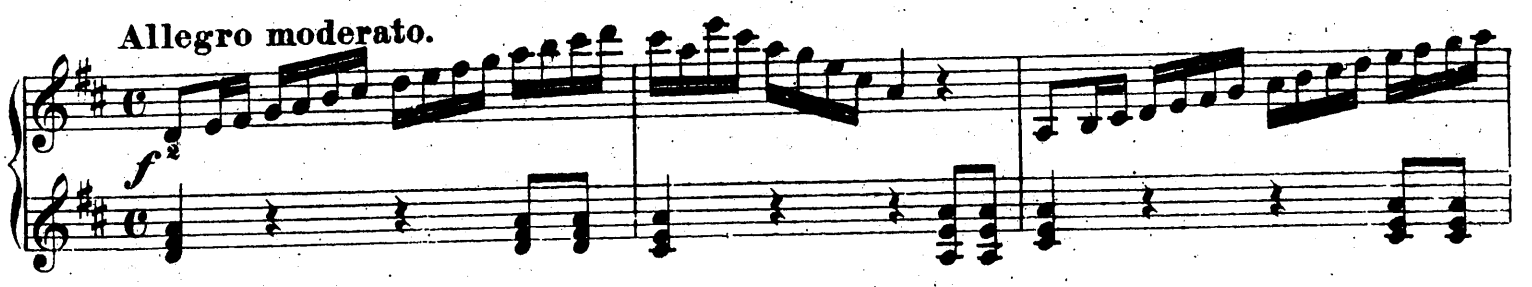

Ćwiczenia biegnikowe.

1.

simile

2.

3.

4.

rall.

7ª poz.

Gammy trzyoktawowe.

Uwaga: Następujące gammy grać najpierw powyższym sposobem.

C maj.

A min.

(system harmoniczny).

F maj.

D min.

B maj.

G min.

Es maj.

C min.

As maj.

F min.

Des maj.

B min.

Ges maj.

Es min.

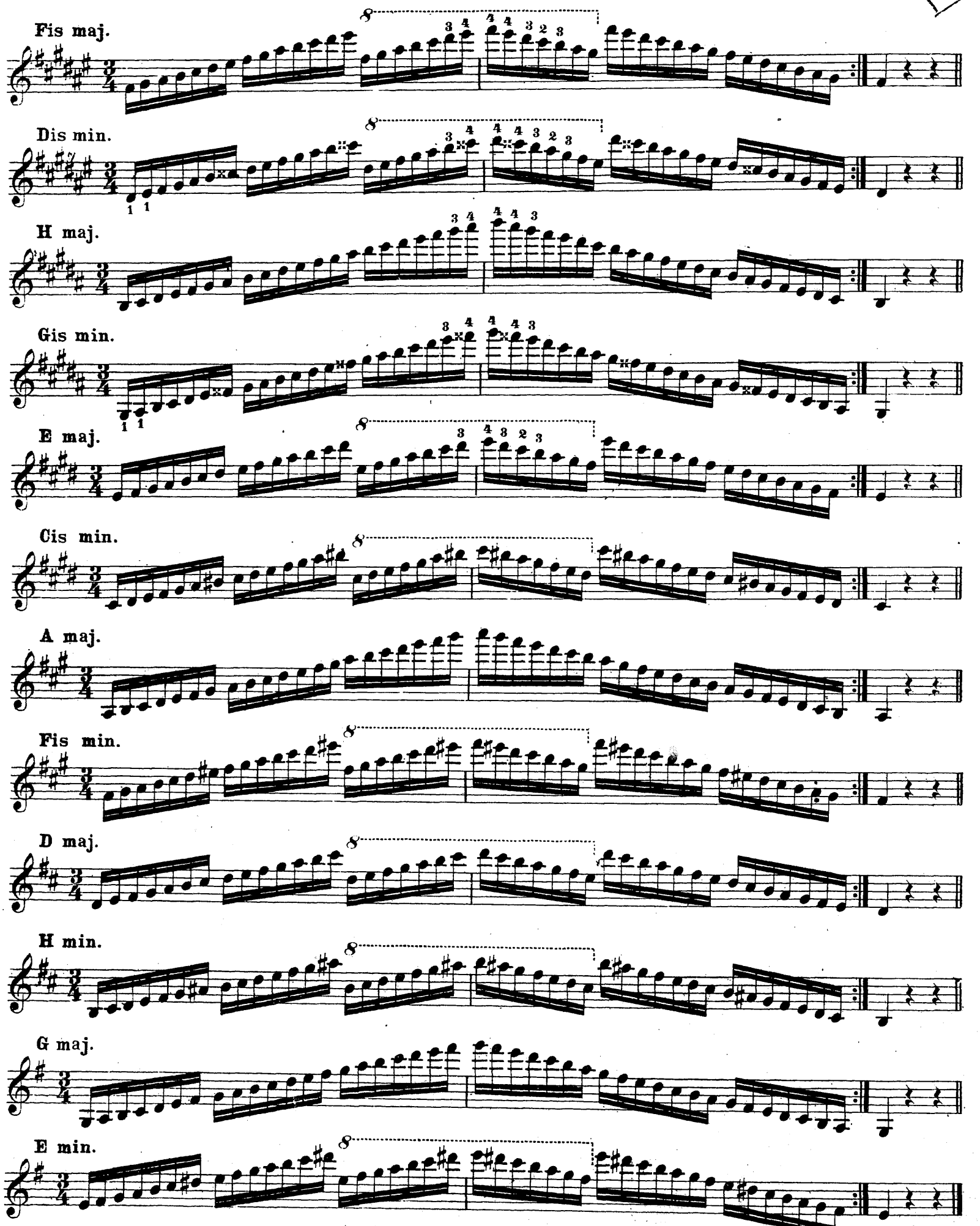

Uwaga. O praktyczności i korzyściach palcowania użytego w powyższych gammach, uczeń będzie się mógł przekonać dopiero po kilkomiesięcznem studjowaniu. Gammy te powinny być przedmiotem codziennych ćwiczeń, nietylko dla ucznia, ale nawet dla skończonego artysty.